

Lovforslag nr. L 29. Fremsat den 11. oktober 1989 af socialministeren (Aase Olesen)

Forslag

til

Lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel

Afsnit I

Kapitel 1

Almindelige betingelser

§ 1. Dagpenge efter denne lov ydes på grund af sygdom, herunder tilskadekomst, eller ved barsel og adoption.

Stk. 2. Dagpenge ydes af:

- 1) Arbejdsgivere, der er omfattet af lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion (private arbejdsgivere), til ansatte ved sygefravær i 2 uger fra 1. hele fraværsdag.
- 2) Offentlige arbejdsgivere til ansatte fra 1. hele fraværsdag.
- 3) Kommunen i øvrige tilfælde.

§ 2. Dagpenge ydes på grundlag af lønindtægt og anden indtægt, der erstatter lønindtægt, jf. stk. 2 og selvstændig erhvervsindtægt.

Stk. 2. Socialministeren kan fastsætte regler om

- 1) hvilke indtægter der skal henregnes til lønindtægt og hvilke til selvstændig erhvervsindtægt,
- 2) i hvilket omfang personer med indtægter, som ikke er skattepligtige her i landet, har ret til dagpenge, og
- 3) at personer, der har ret til dagpenge i et andet land, ikke har ret til dagpenge her i landet.

Afsnit II

Dagpenge under sygdom til lønmodtagere

Kapitel 2

Beskæftigelseskrav

§ 3. Lønmodtagere, som ikke får udbetalt

fuld løn under sygdom, har ret til dagpenge fra arbejdsgiveren, hvis de

- 1) har været ansat i de sidste 13 uger før fraværet hos den pågældende arbejdsgiver og
- 2) i denne periode har været beskæftiget hos arbejdsgiveren i mindst 120 timer.

Stk. 2. Har lønmodtageren været beskæftiget i 120 timer inden for de sidste 13 uger før fraværet hos den samme arbejdsgiver, gælder betingelsen i stk. 1, nr. 1, dog ikke.

Stk. 3. Retten til dagpenge fra arbejdsgiveren gælder, uanset om ansættelsen ophører inden for de første 2 uger, fra 1. fraværsdag.

Stk. 4. Retten til dagpenge fra en offentlig arbejdsgiver består herudover, så længe lønmodtageren er ansat, jf. dog §§ 22 og 23.

§ 4. Ret til dagpenge fra kommunen har lønmodtagere, der

- 1) har været tilknyttet arbejdsmarkedet i de sidste 13 uger før sygdommens indtræden og i denne periode har været beskæftiget i mindst 120 timer samt ikke har ret til dagpenge fra arbejdsgiveren for samme periode og beskæftigelsesforhold, eller
- 2) ville have været berettiget til arbejdsløshedsdagpenge, uddannelses- eller iværksætterydelse, eller kursusgodtgørelse ydet som erstatning for arbejdsløshedsdagpenge, jf. § 9, stk. 3, hvis uarbejdsdygtigheden ikke var indtrådt,
- 3) inden for den seneste måned har afsluttet en erhvervsmæssig uddannelse af mindst 18 måneders varighed, eller
- 4) er lærlinge med lærekontrakt eller er i praktik hos en arbejdsgiver som led i en erhvervsfaglig uddannelse.

Stk. 2. Retten til dagpenge fra kommunen indtræder fra 1. hele fraværsdag eller 1. fraværsdag efter retten til dagpenge fra arbejdsgiveren er ophørt.

Stk. 3. Socialministeren kan fastsætte regler om udbetaling af dagpenge fra arbejdsgiveren og kommunen, herunder dagpenge til nyansatte og til personer, der har modtaget godtgørelse for tabt arbejdsindtægt efter bistanndsloven.

§ 5. Dagpenge ydes ved fuld uarbejdsdygtighed på grund af sygdom. Udbetaling af dagpenge ophører den dag, lønmodtageren er arbejdsdygtig, uanset om den pågældende undlader at træde i arbejde eller at raskmelde sig.

Stk. 2. Socialministeren fastsætter nærmere regler om adgangen til

- 1) nedsatte dagpenge ved delvis uarbejdsdygtighed og
- 2) dagpenge ved deltagelse i erhvervsmæssig uddannelse af begrænset omfang.

Kapitel 3

Anmeldelse og dokumentation

§ 6. Sygdomstilfælde skal hurtigst muligt anmeldes til arbejdsgiveren.

Stk. 2. Sygdomstilfælde skal anmeldes til kommunen senest en uge efter 1. fraværsdag eller, hvis arbejdsgiveren har udbetalt dagpenge, senest en uge efter udbetalingen fra arbejdsgiveren er ophørt.

§ 7. Arbejdsgiveren kan forlange, at lønmodtageren inden for en rimelig frist ved en skriftlig erklæring eller på anden måde dokumenterer, at fraværet skyldes sygdom.

Stk. 2. Arbejdsgiveren eller kommunen kan, hvis det skønnes nødvendigt, forlange en lægeerklæring af lønmodtageren. Erklæringen, som skal afgives på en blanket godkendt af chefen for Socialstyrelsen, betales af arbejdsgiveren henholdsvis kommunen.

Stk. 3. Socialministeren kan fastsætte nærmere regler om anmeldelse og dokumentation af sygefravær samt om anmodning om dagpenge.

Kapitel 4

Bortfald af dagpenge

§ 8. Retten til dagpenge bortfalder,

- 1) hvis den sikrede mod lægens opfordring hertil nægter at lade sig indlægge på sygehus eller at modtage nødvendig lægebehandling eller mod lægens og kommunens opfordring at deltage i hensigtsmæssig optræning for at generhverve arbejdsevnen, eller
- 2) hvis den sikrede ved sin adfærd forhaler helbredelsen.

Stk. 2. Retten til dagpenge bortfalder endvidere, så længe den sikrede ikke opfylder sin pligt til anmeldelse af eller dokumentation for fraværet, jf. §§ 6, 7 og 10, stk. 4. Dette gælder dog ikke, hvis der foreligger en fyldestgørende begrundelse for, at den sikrede ikke har opfyldt kravet, eller for dagpenge fra arbejdsgiveren, hvis denne ikke hurtigst muligt gør indsigelse mod for sen anmeldelse eller mod dokumentationens form eller forsinkelse.

Stk. 3. Socialministeren kan fastsætte regler om udbetaling af dagpenge fra kommunen ved for sen anmeldelse og ved for sen eller manglende dokumentation, når særlige grunde taler derfor.

Stk. 4. Retten til dagpenge fra arbejdsgiveren bortfalder,

- 1) hvis lønmodtageren har pådraget sig sygdommen ved forsæt eller grov uagtsomhed,
- 2) hvis lønmodtageren har fortiet helbredsoplysninger, der har væsentlig betydning for ansættelsesforholdet, herunder for arbejdsgiverens mulighed for ved aftale at kunne opnå refusion for dagpenge til lønmodtageren, jf. § 28, og
- 3) under strejke eller lockout.

Stk. 5. Retten til dagpenge fra en privat arbejdsgiver bortfalder, hvis lønmodtageren har pådraget sig sygdommen under tjeneste, som er omfattet af lov om erstatning til skadelidte værnepligtige m.fl.

Kapitel 5

Dagpengenes størrelse

§ 9. Dagpengene beregnes på grundlag af den timeindtægt, som lønmodtageren ville have været berettiget til under sygefraværet. Hvis denne indtægt i det enkelte tilfælde ikke er egnet til beregning af dagpenge, anvendes i stedet den gennemsnitlige indtægt pr. time inden for de seneste 4 uger for sygdommens indtræden. Dagpenge fra arbejdsgiveren ydes dog kun på

grundlag af indtjening hos den pågældende arbejdsgiver.

Stk. 2. Dagpenge efter stk. 1 kan ikke udgøre mere end 2.339 kr. divideret med den normale overenskomstmæssige arbejdstid i timer pr. uge. Beløbet reguleres én gang årligt den 1. juli med en procent, der fastsættes på finansloven for det pågældende år. Beløbet afrundes til nærmeste hele kronebeløb. Reguleringen sker med virkning fra den mandag, der ligger nærmest reguleringstidspunktet. Socialministeren bekendtgør de regulerede beløb, herunder tallet efter 1. pkt.

Stk. 3. Dagpenge til et ledigt medlem af en anerkendt arbejdsløshedskasse udgør samme beløb, som den sikrede kunne have modtaget i arbejdsløshedsdagpenge, hvis den pågældende ikke havde været syg. Tilsvarende gælder for personer, der modtager uddannelses- eller iværksætterydelse efter lov om arbejdstilbud til ledige og for personer, der ved deltagelse i kurser efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser modtager godtgørelse som erstatning for arbejdsløshedsdagpenge.

Stk. 4. Ved udbetaling af dagpenge for fraværsperioder efter de første 2 uger kan den samlede dagpengeudbetaling pr. uge ikke overstige det i stk. 2 nævnte beløb.

Stk. 5. Udbetaler arbejdsgiveren løn under sygdom med et beløb, der overstiger de dagpenge, som beregnes efter stk. 1-4, bortfalder dagpengene fra arbejdsgiveren. Er lønnen mindre end de beregnede dagpenge, udbetales det manglende beløb som supplement til lønnen.

Stk. 6. Socialministeren kan fastsætte regler om,

- 1) i hvilke tilfælde den gennemsnitlige indtægt pr. time inden for de seneste 4 uger kan anvendes, jf. stk. 1,
- 2) i hvilke tilfælde, der kan anvendes andre beregningsperioder end fastsat i nr. 1, og
- 3) at reglerne i stk. 1-3 kan fraviges for lønmodtagere med skiftende arbejdstid.

Afsnit III

Dagpenge under sygdom til selvstændige erhvervsdrivende

Kapitel 6

§ 10. Personer, der har indtægt ved selvstændig erhvervsvirksomhed, har ret til dagpenge fra kommunen fra 1. fraværsdag efter 3 ugers sygdom. Er der tegnet en frivillig sikring efter § 20, har vedkommende dog ret til dagpenge fra

1. hele fraværsdag efter sygdommens indtræden.

Stk. 2. Det er en betingelse for ret til dagpenge, at der inden for de sidste 12 måneder har været tale om udøvelse af selvstændig erhvervsvirksomhed i væsentligt omfang i mindst 6 måneder, heraf den seneste måned forud for fraværsperioden.

Stk. 3. Dagpenge beregnes for en uge ad gangen og kan pr. uge ikke udgøre mere end det beløb, der er nævnt i § 9, stk. 2. Er der tegnet en frivillig sikring efter § 20, udgør dagpengene mindst $\frac{2}{3}$ af det beløb, der er nævnt i § 9, stk. 2.

Stk. 4. Sygdomstilfælde skal anmeldes til kommunen senest en uge efter 3 ugers sygdom. Personer, der har sikret sig dagpenge fra første fraværsdag, skal anmelden sygdomstilfældet senest en uge efter denne dag.

Stk. 5. Socialministeren fastsætter nærmere regler om fremgangsmåden ved beregning af dagpenge på grundlag af arbejdsfortjenesten ved selvstændig erhvervsvirksomhed, herunder om anvendelse af indtægtsoplysninger fra skattevæsenet.

Stk. 6. Bestemmelserne i § 5, § 7, stk. 2 og 3, § 8, stk. 1-3 finder tilsvarende anvendelse ved udbetaling af dagpenge efter dette kapitel.

Afsnit IV

Dagpenge til lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende ved graviditet, barsel og adoption

Kapitel 7

Betingelser for udbetaling

§ 11. Dagpenge ydes under fravær fra arbejdet på grund af graviditet, barsel og adoption.

Stk. 2. Dagpenge efter dette kapitel ydes af offentlige arbejdsgivere til ansatte lønmodtagere, hvis de ville have været forpligtet til at udbetale dagpenge i tilfælde af sygdom. I alle øvrige tilfælde udbetales dagpenge af kommunen.

§ 12. En kvinde er berettiget til dagpenge fra det tidspunkt, hvor der skønnes at være 4 uger til fødslen.

Stk. 2. Kvinden er berettiget til dagpenge inden 4 ugers perioden før fødslen, hvis

- 1) det efter en lægelig bedømmelse skønnes, at graviditeten har et sygeligt forløb, der ved fortsat beskæftigelse vil medføre risiko for kvindens helbred eller fosteret, eller
- 2) arbejdets særlige karakter medfører risiko for fosteret, eller graviditeten på grund af of-

fentligt fastsatte bestemmelser forhindrer hende i at varetage sit arbejde, og arbejdsgiveren ikke har tilbudt hende anden passende beskæftigelse.

§ 13. Der kan ydes dagpenge i de første 24 uger efter fødslen.

Stk. 2. Moderen har ret til dagpenge i de første 14 uger efter fødslen. Faderen har i samme periode ret til dagpenge i 2 uger.

Stk. 3. Herudover har forældrene tilsammen ret til dagpenge i yderligere 10 uger efter udløbet af den 14. uge efter fødslen. Faderen har dog kun ret til dagpenge, såfremt begge forældre har lønindtægt eller selvstændig erhvervsindtægt. Dagpenge kan kun ydes til én af forældrene ad gangen.

§ 14. Der kan ydes dagpenge ved adoption i de første 24 uger efter modtagelsen af barnet, når de adoptionsundersøgende myndigheder bestemmer, at den adoptionssøgende eller den ene af de adoptionssøgende ægtefæller i en periode skal være i hjemmet.

Stk. 2. Dagpenge til adoptionssøgende ægtefæller kan dog, bortset fra i 2 uger, kun ydes til en af ægtefællerne ad gangen og kun, såfremt begge har lønindtægt eller selvstændig erhvervsindtægt.

§ 15. Hvis barnet er indlagt på sygehus, kan den periode, hvor der er ret til dagpenge, forlænges eller udsættes.

Stk. 2. Såfremt dagpengemodtageren ikke genoptager arbejdet, forlænges den periode, hvor der er ret til dagpenge, med indlæggelsesperioden, hvis indlæggelsen finder sted under de første 24 uger efter fødslen eller modtagelsen. Dagpengeperioden kan dog højst forlænges i 3 måneder. Retten til at forlænge dagpengeperioden gælder ikke faderens ret til dagpenge i 2 uger efter § 13, stk. 2, eller de adoptionssøgendes ret til samtidig at modtage dagpenge, jf. § 14, stk. 2.

Stk. 3. Hvis dagpengemodtageren fortsætter eller genoptager arbejdet ved indlæggelsen, udsættes retten til dagpenge for den resterende periode. Det er en betingelse, at den pågældende ophører med arbejdet ved udskrivelsen, og at udskrivelsen finder sted inden 9 måneder fra fødslen eller modtagelsen.

§ 16. Når ganske særlige omstændigheder ta-

ler for det, kan den ene af barnets forældre indtræde i den andens ret til dagpenge.

Stk. 2. Den sikrede kan uden at miste retten til dagpenge deltage i fritidsundervisning af begrænset omfang, når hensynet til barnet ikke taler imod dette.

Stk. 3. Dagpenge kan nedsættes eller bortfalde under delvis fravær fra arbejdet

- 1) ved sygeligt forløbende graviditet,
- 2) i 4 ugers perioden før fødslen,
- 3) ved adoption,
- 4) ved deltagelse i undervisning og lignende af begrænset varighed og med erhvervsmæssigt formål, og
- 5) under varetagelse af borgerligt ombud af begrænset omfang.

Stk. 4. Socialministeren fastsætter nærmere regler om ret til dagpenge efter stk. 1-3.

§ 17. Dagpenge efter dette kapitel udbetales til lønmodtagere, der ved påbegyndelsen af fraværet

- 1) opfylder de beskæftigelseskrav, der er nævnt i § 4,
- 2) ville have været berettiget til arbejdsløshedsdagpenge, uddannelses- eller iværksætterydelse eller kursusgodtgørelse, ydet som erstatning for arbejdsløshedsdagpenge, jf. § 9, stk. 3, såfremt fraværet på grund af barsel m.v. ikke fandt sted, eller
- 3) inden for den seneste måned har afsluttet en erhvervsmæssig uddannelse af mindst 18 måneders varighed.

Stk. 2. Dagpenge efter dette kapitel udbetales til personer med indtægt ved selvstændig erhvervsvirksomhed, der ved begyndelsen af fraværet opfylder beskæftigelseskravet i § 10, stk. 2.

Stk. 3. Ved opgørelse af beskæftigelseskravet efter stk. 1, nr. 1, og stk. 2 medregnes perioder, hvor den sikrede på grund af arbejdsforholdets særlige karakter har måttet ophøre med arbejdet inden 4 uger før fødslen, eller det efter en lægelig bedømmelse skønnes nødvendigt, at den sikrede var skånet for arbejde, selv om betingelserne i § 12, stk. 2, ikke var opfyldt.

§ 18. § 9 og § 10 finder tilsvarende anvendelse ved beregning af dagpenge efter dette kapitel. Dog kan den samlede dagpengeudbetaling pr. uge ikke overstige det i § 9, stk. 2, nævnte beløb.

§ 19. Anmodning om dagpenge efter dette kapitel skal indgives til den offentlige arbejds-

giver, når fraværet påbegyndes. Anmodning til kommunen skal indgives senest 9 måneder efter fødslen eller modtagelsen af barnet. Hvis anmodningen ikke er indgivet inden denne frist, bortfalder retten til dagpenge.

Afsnit V

Kapitel 8

Frivillig sikring

§ 20. Personer, der har indtægt ved selvstændig erhvervsvirksomhed, kan sikre sig dagpenge fra kommunen i de første 3 uger af sygeperioden.

Stk. 2. Dagpengene udgør mindst $\frac{2}{3}$ af det beløb, der er nævnt i § 9, stk. 2, fra 1. hele fraværsdag under sygdom, barsel og adoption.

Stk. 3. Dagpengene kan udgøre et højere beløb end nævnt i stk. 2, hvis der er tegnet forsikring for det beløb, der er nævnt i § 9, stk. 2, og indtægten berettiger til det.

Stk. 4. Ved udbetaling af dagpenge efter de første 3 uger af sygeperioden og i fraværsperioder ved barsel og adoption kan den samlede dagpengeudbetaling ikke overstige det beløb, der er nævnt i § 9, stk. 2.

Stk. 5. Socialministeren fastsætter nærmere regler om den frivillige sikring.

Afsnit VI

Kapitel 9

Dagpengeret ved arbejdsskader

§ 21. Enhver, der pådrager sig en arbejdsskade, som omfattes af lovgivningen om arbejdsskadeforsikring, har ret til dagpenge fra 1. hele fraværsdag fra arbejdsskadens indtræden.

Stk. 2. For personer, der ikke er fuldt beskæftigede ved erhvervsmæssigt arbejde, eller som normalt er uden erhvervsmæssig beskæftigelse, fastsættes den indtægt, dagpenge beregnes på grundlag af, efter et skøn.

Kapitel 10

Varighedsbegrænsning og opfølgning

§ 22. Udbetalingen af dagpenge ophører, når der er udbetalt dagpenge eller løn under sygdom for mere end 52 uger i de 18 forudgående kalendermåneder, med mindre:

- 1) det anses for overvejende sandsynligt, at revalidering vil blive iværksat,

- 2) den sikrede venter på lægebehandling, som må antages indenfor en kortere tid at kunne genskabe arbejdsdygtigheden, eller
- 3) særlige omstændigheder i øvrigt taler derfor.

Stk. 2. Socialministeren fastsætter nærmere regler om forlængelse af dagpengeperioden.

Stk. 3. Ved beregningen af dagpengeperioder efter stk. 1 medregnes ikke de dage, for hvilke der er udbetalt dagpenge eller løn

- 1) fra arbejdsgiveren eller kommunen i de første 2 uger af fraværsperioden ved sygdom, eller
- 2) i anledning af graviditet, barsel eller adoption efter kapitel 7.

Stk. 4. Hvis dagpengeretten er opbrugt under en sammenhængende sygeperiode på 52 uger, er det en betingelse for fornyet udbetaling, at den sikrede godtgør arbejdsdygtighed i mindst 13 uger efter dagpengerettens ophør.

§ 23. Udbetalingen af dagpenge ophører efter udløbet af en kalendermåned, når der er udbetalt dagpenge eller løn under sygdom for mere end 13 uger i de 12 forudgående kalendermåneder til personer, der:

- 1) modtager social pension eller forskud herpå bortset fra invaliditetsydelse,
- 2) opfylder de helbredsmæssige betingelser for at kunne få social pension bortset fra invaliditetsydelse, eller
- 3) er fyldt 67 år.

Stk. 2. Ved beregningen af dagpengeperioder efter stk. 1 medregnes ikke de dage, for hvilke der er udbetalt dagpenge eller løn:

- 1) fra arbejdsgiveren eller kommunen i de første 2 uger af fraværsperioden ved sygdom, eller
- 2) i anledning af graviditet, barsel eller adoption efter kapitel 7.

Stk. 3. Hvis dagpengeretten er opbrugt under en sammenhængende sygeperiode på mere end 13 uger, er det en betingelse for fornyet udbetaling, at den sikrede godtgør arbejdsdygtighed i mindst 13 uger efter dagpengerettens ophør.

Stk. 4. Dagpenge kan ikke ydes fra den 1. i måneden efter det fyldte 70. år.

Stk. 5. Kommunen kan rejse sag om, hvorvidt den sikrede skal overgå til at modtage social pension på grund af svigtende helbred.

Stk. 6. Kommunen kan forlænge dagpengeperioden for de personer, der er nævnt i stk. 1. Socialministeren fastsætter regler herom.

F. t. l. om dagpenge ved sygdom eller fødsel

§ 24. Kommunen skal senest efter 3 måneder og derefter mindst hver 3. måned tage den sikredes forhold op til vurdering med henblik på, om der er behov for behandling, optræning, revalidering, overgang til pension eller andre former for bistand til den sikrede og dennes familie. Dette må ske i fornødent samarbejde med læger, hospitals- og revalideringsinstitutioner samt arbejdsformidlingen.

Stk. 2. Offentlige arbejdsgivere skal indbetale sygdomstilfælde til kommunen senest, når disse har været i 3 måneder.

Stk. 3. Socialministeren kan fastsætte nærmere regler om opfølgningen af langvarige dagpengetilfælde.

Kapitel 11

Finansiering og refusion

§ 25. Private arbejdsgivere afholder udgifterne til dagpenge i de første 2 uger af en fraværperiode under sygdom, mens de øvrige udgifter til dagpenge afholdes af den kommune, hvor den sikrede har bopæl.

Stk. 2. Offentlige arbejdsgivere afholder udgifterne til dagpenge under sygdom, graviditet, barsel og adoption i hele fraværperioden, jf. dog § 3.

§ 26. En arbejdsgiver, der yder løn under fravær fra arbejdet, er berettiget til at få udbetalt de dagpenge, som den sikrede ellers ville have ret til fra kommunen vedrørende samme arbejdsforhold, dog højst med et beløb svarende til den udbetalte løn for samme tidsrum.

Stk. 2. Har den sikrede løn under fravær fra flere arbejdsgivere, deles dagpengene mellem arbejdsgiverne i forhold til de dagpengebeløb, som de enkelte arbejdsforhold berettiger til.

Stk. 3. Socialministeren fastsætter regler om anmeldelse af refusionskrav efter stk. 1 og om anmeldelse af sygefravær.

§ 27. Socialministeren fastsætter regler om, at private arbejdsgivere, hvis samlede årlige lønsum ikke overstiger et nærmere fastsat beløb, kan tegne en forsikring, som giver arbejdsgiveren ret til at få refunderet et beløb fra kommunen, som svarer til de dagpenge, som lønmodtageren har ret til fra arbejdsgiveren. De samlede præmier til forsikringen fastsættes således, at de dækker 50 pct. af udgifterne til ordningen.

Stk. 2. Socialministeren fastsætter nærmere regler om regulering af lønsumsgrænsen for optagelse i forsikringsordningen.

§ 28. Socialministeren fastsætter regler om, at en arbejdsgiver med kommunens godkendelse i særlige tilfælde kan indgå en aftale med lønmodtageren, hvorefter arbejdsgiveren kan få refunderet et beløb, som svarer til de dagpenge, som den sikrede har ret til fra arbejdsgiveren.

§ 29. Socialministeren fastsætter præmien til den frivillige sikring efter § 20 i forhold til størrelsen af de sikrede dagpenge. De samlede præmiebeløb fastsættes således, at de skønnes at dække 40 pct. af udgifterne til den periode, der er angivet i § 20, stk. 1, samt den i § 10, stk. 1, nævnte periode.

Stk. 2. Socialministeren fastsætter nærmere regler om indbetaling af forsikringsbidrag efter stk. 1 samt efter § 27. Bidragene samt påløbne renter kan inddrives ved udlæg.

§ 30. Staten afholder 75 pct. af kommunens samlede udgifter til dagpenge.

Stk. 2. Socialministeren fastsætter nærmere regler om fremgangsmåden for anvisningen, regnskabsaflæggelse og revision.

Kapitel 12

Klageadgang m.v.

§ 31. Kommunen træffer afgørelse om retten til dagpenge. Hvis en arbejdsgiver helt eller delvis undlader at udbetale dagpenge, og kommunen skønner, at dette er uberettiget, udbetaler kommunen forskud på dagpengene og underretter arbejdsgiveren herom.

Stk. 2. Når kommunen har udbetalt forskud efter stk. 1, skal arbejdsgiveren refundere forskuddet inden 4 uger efter, at underretning herom er modtaget. Beløbet kan inddrives ved udlæg.

§ 32. Kommunens afgørelser om dagpenge efter denne lov kan indbringes for Dagpengeudvalget. Dagpengeudvalgets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Dagpengeudvalget skal indgives inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Dagpengeudvalget kan se bort fra overskridelse af fristen, når der

er særlig grund hertil. Afgørelsen herom træffes af formanden for Dagpengeudvalget.

Stk. 3. Træffer Dagpengeudvalget afgørelse om, at arbejdsgiveren har pligt til at yde dagpenge, når kommunen har udbetalt forskud efter stk. 1, skal arbejdsgiveren refundere forskuddet inden 4 uger efter, at underretning herom er modtaget. Beløbet kan inddrives ved udlæg.

Stk. 4. Socialministeren kan fastsætte nærmere regler om behandling af klagesager.

§ 33. Dagpengeudvalget består af 4 medlemmer samt en opmand, der alle udnævnes af socialministeren. 1 medlem udnævnes efter indstilling fra Dansk Arbejdsgiverforening, 1 medlem efter indstilling fra Landsorganisationen i Danmark og 1 medlem efter indstilling fra Kommunernes Landsforening, Københavns og Frederiksberg Kommuner. Opmanden, der skal have indsigt i arbejdsretlige forhold, udnævnes efter indstilling fra Arbejdsrettens formandskab. Socialministeren udnævner på samme måde suppleanter for medlemmer og opmand. Medlemmer, opmand og suppleanter udnævnes for en periode af 3 år.

Stk. 2. Dagpengeudvalgets afgørelser træffes af de 4 medlemmer. Ved stemmelighed er formandens stemme afgørende. Ethvert af medlemmerne kan forlange, at opmanden tilkaldes, og i så fald træffes Dagpengeudvalgets afgørelse af denne.

Stk. 3. Socialministeren fastsætter udvalgets forretningsorden og bestemmer, hvem der skal være formand for udvalget. Ministeren kan bemyndige udvalget til efter nærmere fastsatte regler at henvise sager, i hvilke afgørelse ikke skønnes at frembyde tvivl, til formandens afgørelse.

§ 34. Uenighed mellem kommuner om deres forpligtelser efter denne lov afgøres af Den Sociale Ankestyrelse.

Kapitel 13

Administration m.v.

§ 35. Kommunalbestyrelsen i bopælskommunen varetager administrationen af denne lov, medmindre andet er bestemt.

§ 36. Den myndighed, der behandler en sag efter denne lov, kan kræve de oplysninger fra arbejdsgivere, sikrede, offentlige myndigheder,

arbejdsløshedskasser, sygehuse, klinikker, behandlende læger m.v., der er nødvendige for afgørelse om dagpenge og beregning heraf, herunder indhente sygehusjournaler eller udskrifter heraf.

Stk. 2. Socialministeren kan pålægge kommunen og den offentlige arbejdsgiver at tilvejebringe statistiske oplysninger.

§ 37. Personer, der modtager ydelser efter denne lov, skal underrette arbejdsgiveren og kommunen om forandringer i deres økonomiske forhold, der kan medføre ændring eller bortfald af ydelserne.

Stk. 2. Hvis en person har tilsidesat sin oplysningspligt efter stk. 1, eller i øvrigt mod bedre vidende har modtaget ydelser efter denne lov, skal denne tilbagebetale det beløb, der er modtaget med urette.

Stk. 3. Inddrivelsen sker efter reglerne for inddrivelse af personlige skatter.

Stk. 4. Krav på tilbagebetaling af for meget udbetalte ydelser efter denne lov kan modregnes i ydelser efter loven, i delpension og i social pension.

§ 38. Med bøde eller hæfte straffes, medmindre strengere straf er forskyldt efter den borgerlige straffelov, den, der giver urigtige eller vildledende oplysninger til brug ved afgørelser efter denne lov eller fortier oplysninger af betydning for sådanne afgørelser.

Stk. 2. Med bøde straffes den arbejdsgiver, der undlader at

- 1) opfylde pligten til at udbetale dagpenge, jf. § 1, stk. 2, eller
- 2) efterkomme et krav om oplysninger efter § 36.

Stk. 3. Er lovovertrædelsen begået af et aktieselskab, et andelsselskab eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.

Stk. 4. Med bøde straffes den sikrede, der undlader at efterkomme et krav om oplysninger efter § 36.

§ 39. Krav på ydelser efter denne lov kan ikke gøres til genstand for udlæg eller anden retsfølgning, medmindre der er forløbet 3 måneder fra den dag, hvor ydelsen kunne kræves udbetalt. Aftaler om sådanne krav er ugyldige.

§ 40. Socialministeren fastsætter særlige regler om dagpenge til søfarende.

Stk. 2. Socialministeren fastsætter regler om, i hvilket omfang der kan ydes dagpenge under ophold i udlandet.

§ 41. Efter overenskomster med andre stater kan socialministeren fastsætte regler om fravigelse af bestemmelser om indtægt og beregningsperioder.

Stk. 2. Socialministeren fastsætter bestemmelser om fravigelse af lovens regler i det omfang, det er nødvendigt for anvendelse af De Europæiske Fællesskabers forordninger om social sikring for arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende.

§ 42. Loven træder i kraft den 2. april 1990. Samtidig ophæves lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, jf. lovbekendtgørelse nr. 205 af 28. marts 1989. Med virkning fra den 1. januar 1990 ophæves lov nr. 271 af 3. maj 1989.

Stk. 2. Ved fravær på grund af sygdom finder loven anvendelse på tilfælde, hvor første hele fraværsdag er den 2. april 1990 eller senere. Ved fravær på grund af barsel eller adoption finder loven anvendelse på tilfælde, hvor fødslen eller modtagelsen af barnet finder sted den 2. april 1990 eller senere. I tilfælde, hvor en sikret opnår ret til dagpenge i ét arbejdsforhold før lovens ikrafttræden og senere under samme fraværsperiode bliver berettiget til dagpenge i et andet arbejdsforhold eller ved selvstændig erhvervsvirksomhed fra et tidspunkt efter lovens ikrafttræden, anvendes de hidtil gældende regler for hele fraværsperioden.

Stk. 3. § 22 har dog virkning for sygdomstilfælde, der er indtrådt den 1. oktober 1989 eller senere. For sygdomstilfælde, der er indtrådt før den 1. oktober 1989, ophører dagpengeretten

senest den 30. september 1990, såfremt betingelserne i lovens § 22 i øvrigt er opfyldt.

Stk. 4. For personer, der tilmelder sig den frivillige sikring efter kapitel 8 i indtil 3 måneder efter lovens ikrafttræden, indtræder retten til dagpenge 3 måneder efter, at der er fremsat anmodning om optagelse i forsikringsordningen.

Stk. 5. § 16 har virkning fra den 2. april 1990 uanset, om fødslen eller modtagelsen af barnet har fundet sted før den 2. april 1990.

Stk. 6. Personer, der ved lovens ikrafttræden, har ret til at modtage dagpenge før fødslen under fravær på grund af graviditet, vil i den resterende del af fraværsperioden være berettiget til at modtage dagpenge med mindst samme beløb pr. uge som i tiden inden lovens ikrafttræden.

Stk. 7. Ved beregningen af beskæftigelsesperioder efter §§ 3, 4, 10 stk. 2, og 17 medregnes beskæftigelse, der ligger før lovens ikrafttræden.

Stk. 8. § 32 får virkning for afgørelser, der er truffet efter denne lov. Afgørelser vedrørende fravær, hvor første hele fraværsdag er før lovens ikrafttræden, træffes efter de hidtil gældende bestemmelser.

Stk. 9. Det Dagpengeudvalg, der er nedsat efter de hidtil gældende regler, fortsætter funktionsperioden ud. Det kommunale medlem udpeges for den resterende funktionsperiode.

Stk. 10. Socialministeren fastsætter efter de hidtil gældende regler en procentsats for reguleringen af de årlige dagpengegivende indtægter efter indkomstudviklingen for personer, der modtager dagpenge efter de hidtil gældende regler.

§ 43. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Baggrunden for lovforslaget

Socialministeren nedsatte i efteråret 1988 Dagpengelovudvalget med repræsentanter fra bl.a. Kommunernes Landsforening, Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark. Baggrunden for udvalgets nedsættelse var, at der siden dagpengeloven trådte i kraft den 1. april 1973 var sket en lang række ændringer i dagpengeloven, uden at der i alle tilfælde var foretaget en sammenhængende vurdering af, hvordan disse ændringer påvirkede den indbyrdes sammenhæng i dagpengeordningen i sin helhed. Dette har medført, at dagpengeordningen efterhånden er blevet vanskelig at administrere.

Udvalget fik til opgave at foretage en detaljeret gennemgang af loven om dagpenge ved sygdom og barsel og af administrationen af denne ordning. Udvalget skulle bl.a. stille forslag om, hvordan dagpengeordningen kunne gøres mere overskuelig og enkle at administrere.

Udvalget skulle i sammenhæng hermed vurdere hensigtsmæssigheden af den eksisterende opgavefordeling mellem de forskellige myndigheder samt mellem det offentlige og virksomhederne, hensigtsmæssigheden mellem dagpengeordningen og tilstødende ordninger indenfor social- og arbejdsmarkedslovgivningen, behovet for de eksisterende forsikringsordninger, herunder behovet for en ordning, der specielt tilgodeser de selvstændige erhvervsdrivendes særlige behov, muligheden for at nedbringe udgifterne ved dagpengeordningen og spørgsmålet om finansieringen af dagpengeordningen.

Udvalget afgav betænkning i juni 1989. Betænkningen, der er sendt til Folketinget samtidig med fremsættelsen af dette lovforslag, indeholder i kapitel 10 udvalgets forslag til en ny dagpengeordning. Udvalgets forslag er i al væsentlighed overensstemmende med Regeringens nu fremsatte lovforslag, bortset fra reglerne om de selvstændiges ret til dagpenge, hvor det foreslås, at den obligatoriske ordning oprettholdes.

Formålet med og hovedindholdet i lovforslaget

Regeringen har ved lovforslaget lagt vægt på at opnå en forenklet dagpengeordning, som er let administrerbar for arbejdsgivere og kommuner og i videst muligt omfang enkel og forståelig for brugerne. Samtidig er det tillagt vægt, at omkostningerne ved administrationen og brugen af dagpengeordningen er nedbragt.

Det er Regeringens opfattelse, at ydelser efter dagpengeloven principielt fortsat kun bør dække korterevarende behov, at ydelserne som minimum bør have samme dækningsområde og dække den samme personkreds som den gældende lov, og at finansieringen og administrationen skal deles mellem arbejdsgiverne og det offentlige.

På denne baggrund er ordningen blevet udformet ud fra det hovedsynspunkt, at det normale kortvarige fravær dækkes af arbejdsgiverne under forudsætning af en vis fast tilknytning til den pågældende arbejdsplads. Samtidig bør dagpengene for den enkelte så vidt muligt ikke være afhængige af, om det er det offentlige eller arbejdsgiverne, der udbetaler dem. Dette betyder, at fælles beregningsregler er foreslået gennemført i videst muligt omfang.

En enkel ordning betyder også, at overførsler mellem forskellige offentlige myndigheder må begrænses. Offentlige arbejdsgivere foreslås derfor pålagt en videre dagpengeforpligtelse end i dag, idet de som udgangspunkt skal betale dagpenge i hele ansættelsesperioden både under sygdom og barsel.

En så enkel og forståelig ordning som mulig betyder også, at der i et vist omfang bør gives køb på millimeterretfærdigheden både i forhold til dagpenge modtageren og arbejdsgiveren. Ligeledes bør kontrolhensynet skubbes mere i baggrunden. Det er vigtigere at få en hurtig og effektiv fungerende ordning, hvor den enkelte også har en mulighed for at kende sine rettigheder og pligter, end en ordning, hvor det vigtigste er, at ydelserne altid er »rigtige« og »retfærdige« til sidste krone.

Ud fra disse hovedsynspunkter stilles der forslag om en dagpengeordning, der bygger på følgende hovedelementer:

Forlængelse af arbejdsgiverperioden og ophævelse af refusionsordningen for 2. - 5. uge

Siden dagpengeloven trådte i kraft 1. april 1973, er der foretaget adskillige ændringer i arbejdsgiverperioden og finansieringen og administrationen af ordningen i øvrigt - dikteret af skiftende politiske ønsker om at støtte erhvervslivet og sænke arbejdsløsheden. Således har arbejdsgiverperioden i en periode (1983-1987) været oppe på 13 uger, kombineret med én karensdag, men er nu, siden 1. april 1988 kun på én uge, kombineret med en refusionsordning for private arbejdsgivere i 2. - 5. sygefraværsuge. Offentlige arbejdsgivers ret til refusion indtræder derimod først efter 13 ugers sygefravær.

Med udgangspunktet, at normalt sygefravær skal dækkes af arbejdsgiveren, er en arbejdsgiverperiode på kun en uge i underkanten. Det medfører mange tilfælde, hvor den sygemeldte skal have dagpenge fra både arbejdsgiveren og det offentlige med den deraf følgende dobbeltadministration.

Det foreslås derfor, at den periode, hvori private arbejdsgivere betaler dagpenge, forlænges fra 1 uge til 2 uger.

Forlængelsen medfører, at yderligere ca. 12 pct. eller i alt 87 pct. af alt sygefravær overføres til arbejdsgiverne. For lønmodtagerne vil forlængelsen indebære den fordel, at de kun ved sygdomstilfælde af en varighed på mere end 2 uger skal foretage anmeldelse til bopælskommunen for at få udbetalt dagpenge.

Som reglerne er i dag, udbetaler arbejdsgiverne dagpenge til og med 5. sygefraværsuge, for så efterfølgende at få dagpenge for 2. - 5. uge refunderet af den sygemeldtes bopælskommune. Det foreslås, at denne dobbeltadministration bortfalder.

Forslaget medfører ingen begrænsninger i adgangen til at udbetale løn under sygdom. I disse tilfælde indtræder arbejdsgiveren fortsat i den sikredes ret til dagpenge, således at arbejdsgiveren kan opnå refusion fra kommunen.

Som nævnt foreslås det samtidig, at offentlige arbejdsgivere som udgangspunkt betaler dagpenge så længe ansættelsesforholdet består, dog kun i det omfang, der overhovedet er ret til dagpenge, jf. bl.a. reglerne om varighedsbegrænsning. De offentlige arbejdsgivere får således heller ikke udbetalt refusion hverken for løn eller dagpenge, som de udbetaler under sygdom.

Krav om 13 ugers beskæftigelse

I dag har lønmodtagere ret til sygedagpenge fra deres arbejdsgiver, når de har været ansat hos denne i 3 uger og i øvrigt opfylder betingelserne.

Det foreslås som et generelt mindstekrav for overhovedet at opnå ret til dagpenge, at den pågældende

har været beskæftiget i mindst 120 timer inden for de sidste 13 uger. Personer med ringere tilknytning til arbejdsmarkedet vil således normalt ikke blive berettiget til dagpenge, hverken fra arbejdsgiveren eller kommunen.

Retten til dagpenge fra arbejdsgiveren er afhængig af, om beskæftigelseskravet er opfyldt i forhold til den enkelte arbejdsgiver. Dagpengeretten indtræder derfor også tidligst 3 måneder efter ansættelsen hos den pågældende arbejdsgiver.

Fælles beregningsregler i og udenfor arbejdsgiverperioden

I dag gælder forskellige beregningsregler for dagpenge i og uden for arbejdsgiverperioden. I arbejdsgiverperioden beregnes dagpengene som hovedregel på grundlag af lønmodtagerens ugentlige lønindtægt hos arbejdsgiveren i de sidste 4 uger før sygdommens indtræden. Efter arbejdsgiverperioden beregnes dagpengene som hovedregel på basis af sidste års registrerede indtægt. Der foreslås en overgang til en timeberegning, hvor der som udgangspunkt for beregningen anvendes lønmodtagerens aktuelle timefortjeneste. I modsætning til den gældende 90 pct's begrænsning svarer dagpengene således til den fulde indtjening, men kun indtil et maksimum pr. time. Maksimum fastsættes svarende til det nugældende ugemaksimum på 2.397 kr.

Afskaffelsen af 90 pct's begrænsningen vil være til fordel for de lavest lønnede. Personer med en indtægt på årsbasis på under ca. 138.000 kr. vil således have fordel af forslaget. Indførelse af et timemaksimum i stedet for et maksimum pr. uge vil til gengæld betyde, at personer, der ikke har normal fuld arbejdstid, kan få mindre udbetalt i dagpenge i forhold til i dag, hvor dagpenge til deltidsansatte i visse tilfælde beregnes efter gunstigere regler end for fuldtidsansatte.

Bortfald af de særlige regler for løsarbejdere

Arbejdsgivere, der beskæftiger løsarbejdere, er i dag forpligtet til at udbetale dagpenge til disse, uanset om beskæftigelseskravene på 40 timers arbejde inden for de sidste 4 uger og ansættelse hos arbejdsgiveren i mindst 3 uger ikke er opfyldt, medmindre de har tilmeldt sig den særlige forsikring for løsarbejdsgivere. De særlige regler for løsarbejdere har givet anledning til en række problemer i praksis. Reglerne, herunder om den særlige forsikringsordning for løsarbejdere, foreslås derfor afskaffet.

Dagpengeretten indtræder efter forslaget tidligst 3 måneder efter ansættelsen hos den pågældende arbejdsgiver. Dette gælder dog ikke, hvis lønmodtageren tidligere har været ansat hos arbejdsgiveren. Her opnås ret til dagpenge fra arbejdsgiveren, hvis løn-

modtageren inden for de sidste 3 måneder inden fraværet har været beskæftiget i 120 timer hos den pågældende arbejdsgiver. Med forslaget søges det sikret, at også de arbejdsgivere, der hovedsageligt beskæftiger vikarer, løsarbejdere m.v., vil komme til at udbetale dagpenge.

Tilbagefaldsreglen bortfalder

Som reglerne er i dag, regnes arbejdsgiverperioden i tilfælde af tilbagefald på grund af samme sygdom inden for 12 kalenderdage fra og med 1. arbejdsdag i første fraværperiode. Reglen blev indført samtidig med, at arbejdsgiverperioden blev sat op til 13 uger for at forhindre, at arbejdsgivere i tilfælde af hurtigt tilbagefald sammenlagt kunne komme til at betale i en urimelig lang arbejdsgiverperiode på grund af den samme sygdom. Med en arbejdsgiverperiode på 2 uger findes denne lempelsesregel ikke længere at have nogen berettigelse.

Kravet om lægeerklæring

Som loven er i dag, kan arbejdsgiveren inden for en rimelig frist forlange, at lønmodtageren dokumenterer, at fraværet skyldes sygdom. I praksis sker dette hyppigst ved, at der kræves en tro- og loveerklæring i hænde på 2. fraværdsdag og eventuelt en lægeerklæring udstedt på 4. sygedag som skal være arbejdsgiveren i hænde den herpå følgende dag. I mange tilfælde bliver denne lægeerklæring udstedt alene på baggrund af en telefonisk »konsultation«, hvilket af de fleste arbejdsgivere bliver betragtet som u hensigtsmæssigt.

Der foreslås derfor optaget en bestemmelse i loven om, at arbejdsgiveren *kan* afkræve lønmodtageren en lægeerklæring. Erklæringen skal da udstedes på baggrund af en personlig konsultation, og med mere fyldestgørende oplysninger, end den nu anvendte erklæring.

Arbejdsgiveren skal afholde udgiften til denne lægeerklæring. Den nærmere fremgangsmåde må bero på forhandling med de lægelige organisationer.

Dagpenge i forbindelse med fødsel og adoption

Reglerne om dagpenge under barsel m.v. foreslås i det væsentlige ikke ændret, bortset fra hvad der følger af de generelle regler om arbejdsgivernes forpligtelser, beregning m.v.

Der foreslås dog udvidelser i forhold til de gældende regler om adgang til dagpenge i forbindelse med barnets sygdom således, at der både ved fødsel og adoption er ret til at forlænge dagpengeperioden med op til 3 måneder, blot barnet indlægges på sygehus inden for den normale dagpengeperiode på 24 uger efter fødslen eller modtagelsen.

Videre foreslås faderens ret til dagpenge i tilknytning til fødslen eller barnets modtagelse i hjemmet lempet, således at faderen - i modsætning til idag - får ret til dagpenge når som helst i 14 ugers perioden.

Der vil blive fremsat lovforslag om de nødvendige konsekvensændringer af barselorlovsreglerne i lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse og barselorlov m.v.

Indtægtsopgørelserne for selvstændige erhvervsdrivende forenkles og kronisk og langvarigt syge sikres adgang til den frivillige sikring.

Som reglerne er i dag har selvstændige ret til dagpenge fra kommunen efter 3 ugers sygdom. Selvstændige, der er tilmeldt den frivillige sikring, har dog ret til dagpenge i de første 3 uger af sygeperioden, hvor den obligatoriske ordning ikke gælder. I april 1989 vedtog Folketinget et lovforslag, hvorefter selvstændige erhvervsdrivende og medarbejdende ægtefæller, der er tilmeldt forsikringsordningen, altid vil være berettiget til en minimumsydelse på $\frac{1}{3}$ af dagpengenes højeste beløb såvel i de første 3 uger, som forsikringen dækker, som i de efterfølgende sygeuger samt i fraværperioder som følge af barsel og adoption.

De gældende regler om indtægtsopgørelse for de selvstændige erhvervsdrivende har medført en betydelig arbejdsmæssig belastning for kommunerne, idet kommunerne i tilfælde af, at der ikke foreligger en af skattevæsenet kontrolleret opgørelse, i hvert enkelt tilfælde skal foretage en individuel gennemgang af det regnskabsmateriale, som den selvstændige er i stand til at fremlægge på det givne tidspunkt. Derfor foreslås, at retten til dagpenge som hovedregel betinges af, at der foreligger en årsopgørelse fra skattevæsenet til brug for beregningen af dagpenge såvel til selvstændige, som ikke er tilmeldt den frivillige sikring som til sikrede selvstændige, der er berettiget til et højere beløb end minimumsydelsen.

Endvidere foreslås, at kronisk og langvarigt syge - efter ønske fra de selvstændiges organisationer - sikres adgang til den frivillige sikring mod et forhøjet bidrag.

Endelig foreslås, at det som et generelt krav fastsættes, at selvstændiges ret til dagpenge forudsætter, at der er tale om en såvel aktuel som længerevarende udøvelse af selvstændig virksomhed af væsentlig omfang.

Den lave takst i forsikringsordningen for mindre arbejdsgivere udvides til at omfatte alle medarbejdere

Mindre private arbejdsgivere, det vil sige private arbejdsgivere med for tiden en årlig lønudgift på op til 3.727.000 kr., kan efter de gældende regler blive fritaget for at betale dagpenge mod at betale et særligt

bidrag til en forsikringsordning. Bidrag til ordningen beregnes således, at socialministeren fastsætter en årlig procent af de tilmeldte arbejdsgiveres samlede lønudgift, som skønnes at dække de samlede dagpengeudgifter, som kommunerne påtager sig ved at overtage dagpengeforpligtelsen. For den del af lønudgiften, der udgør indtil 795.000 kr. årlig, (svarende til ca. 5 fuldtidsansatte) betaler arbejdsgiveren i dag imidlertid kun halvt bidrag, - d.v.s. det halve af ovenstående procent af lønudgiften. Dette lave bidrag foreslås udstrakt til at omfatte alle ansatte under ordningen. Til gengæld overtager arbejdsgiveren udbetalingen af dagpenge i de første 2 uger i lighed med, hvad der gælder for andre arbejdsgivere.

Varighedsbegrænsningen ændres, og der indføres en revalideringsydelse

Regeringen finder det overordentlig vigtigt, at ingen modtagere af sociale ydelser fastlåses i en passiv forsørgelsessituation, hvis dette overhovedet kan undgås. Jo længere tid en person modtager passiv hjælp, hvad enten der er tale om kontanthjælp efter bistandsloven, sygedagpenge eller andet, jo sværere vil en aktiverende indsats for at få den pågældende tilbage i beskæftigelse være.

På denne baggrund fremsætter Regeringen derfor et forslag om indførelse af en særlig revalideringsydelse. Formålet hermed er både at styrke motivationen hos den pågældende selv og hos de involverede myndigheder for at påbegynde en erhvervsmæssig revalidering, der kan bringe den pågældende tilbage til en normal tilværelse. I sammenhæng hermed foreslås den generelle varighedsbegrænsning nedsat til 52 uger indenfor de forudgående 18 måneder.

Nedsættelsen bør som nævnt nødvendigvis knyttes sammen med en øget indsats med henblik på dagpenge modtagerens tilbagevenden til arbejdsmarkedet. I tilfælde, hvor den pågældende venter på lægebehandling, eller hvor der er tale om uheldredelig sygdom m.v., vil der derfor som i dag være mulighed for at forlænge dagpengeperioden.

Den særlige varighedsbegrænsning for pensionister videreføres efter de hidtidige retningslinier men således, at muligheden for at modtage dagpenge efter det fyldte 70. år ophæves.

Ankereglene forenkles

Som reglerne er i dag, indbringes klager over manglende dagpengeudbetaling fra arbejdsgiverne via kommunerne til Dagpengeudvalget, hvorimod klager over afslag på dagpenge fra kommunerne skal indbringes for amtsankenævne, og kun sager af principiel betydning kan indbringes for Den Sociale Ankestyrelse.

Med henblik på at forenkle klageadgangen, undgå tvivlsspørgsmål og gøre reglerne mere forståelige foreslås kompetencen til at træffe afgørelse i sager efter dagpenge loven overført til kommunerne og med klageadgang til Dagpengeudvalget, der af denne grund foreslås udvidet med en repræsentant fra kommunerne. Herved opnås et forenklet administrativt system, hvor samtlige klager vedrørende retten til dagpenge henhører under Dagpengeudvalget.

Lovforslagets administrative og økonomiske konsekvenser

Forlængelse af arbejdsgiverperioden til 2 uger forventes at give en offentlig besparelse på 555 mill. kr. årlig. Bestemmelsen om, at offentlige arbejdsgivere skal dække dagpengeudgifterne i hele fraværperioden, vil betyde en omfordeling mellem de offentlige sektorer, men vil ikke give nettomerudgifter eller -besparelser for det offentlige som helhed. Ændringerne i arbejdsgiverperioden vil tilsammen betyde 225.000 færre sager om året for kommunernes socialforvaltninger.

Udvidelsen af private arbejdsgivers fritagelse for dagpengepligt efter § 3 for nyansatte til de første 13 uger af ansættelsesforholdet skønnes at give en offentlig merudgift på 91 mill. kr. om året og ca. 75.000 nye sager. Skærpelsen af beskæftigelseskravet i § 4 og ophævelsen af det offentlige dagpengeforpligtelse ved for sen anmeldelse, jf. § 8, skønnes tilsammen at ville give en årlig offentlig besparelse på 79 mill. kr. og 25.000 færre sager.

Ændringerne i beregningsreglerne i henhold til § 9 skønnes under ét at give en offentlig nettobesparelse på 61 mill. kr.

Adgangen til at få forlænget barsel ved barnets indlæggelse på hospital efter § 15 skønnes at give en årlig merudgift for det offentlige på 15 mill. kr.

Reglerne om selvstændiges ret til dagpenge svarer til de gældende regler efter indførelsen af minimumsydelsen til selvstændige erhvervsdrivende, der er tilmeldt den frivillige sikring. Imidlertid vil de nye dokumentationsregler betyde en administrativ lettelse for kommunerne.

Den udvidede adgang for mindre arbejdsgivere til efter § 27 at forsikre sig med et bidrag, der dækker 50 pct. af udgifterne til ordningen, skønnes at give en offentlig merudgift på 60 mill. kr.

Der udbetales i dag 755 mill. kr. til sygefravær ud over et år. Skøn over hvorledes disse udgifter vil blive fordelt, når der indføres en varighedsbegrænsning på et år, er foretaget med udgangspunkt i oplysninger fra Socialforskningsinstituttet om ophørsårsager for dagpengesager, der har været i mere end et år. Heraf fremgår bl.a., at 22 pct. bliver raskmeldte, 26 pct. fal-

der for varighedsgrænsen på to år og 31 pct. ender med at få førtidspension. Der er herefter skønnet over, hvilke alternative forsørgelsesmuligheder, der er inden for de forskellige ophørskategorier. Et sådant skøn er i sagens natur behæftet med stor usikkerhed. Udover den enkeltes forsørgelsesgrundlag vil fordeling af udgifterne også afhænge af administrative forhold, som f.eks. i hvor stort omfang, det er muligt at fremskynde afgørelser i førtidspensionssager, og i hvor stort omfang det lykkes at iværksætte revalidering med den nye bruttorevalideringsydelse. Der er i det følgende set bort fra virkningerne af en øget revalideringsindsats. Denne virkning vil afhænge af den enkelte kommunes indsats og vil først begynde at kunne ses nogle år efter, loven er trådt i kraft. Den umiddelbare virkning af en nedsættelse af varighedsbegrænsningen til som hovedregel et år forventes at blive, at dagpengeudgifterne efter 1. år falder til 277 mill. kr. Der forventes merudgifter til førtidspension på 66 mill. kr. og merudgifter til kontanthjælp på 81 mill. kr. årligt. Der vil således samlet være tale om en besparelse på 331 mill. kr. på årsbasis, når loven virker fuldt ud. Med de foreslåede overgangsregler vil besparelsen i 1990 være 83 mill. kr.

De administrative besparelser for de kommunale dagpengekontorer som følge af den nye dagpengelov skønnes at blive ca. 27 mio. kr.

Samlet skønnes ændringerne i dagpengeloven at give offentlige nettobesparelser på 886 mill. kr. årligt inkl. administrative besparelser. I 1990 skønnes besparelserne dog kun at blive 486 mill. kr. Det skal bemærkes, at skønnene i vidt omfang er baseret på skøn over forventede adfærdændringer og derfor er noget usikre.

De offentlige nettobesparelser dækker over omfattende omfordelinger mellem de offentlige sektorer som følge af bortfaldet af kommunernes dækning af offentlige arbejdsgivers dagpengeudgifter. Der er indledt forhandlinger med de kommunale parter med henblik på at nå frem til dels en fælles vurdering af de samlede konsekvenser af den nye dagpengelov og dels en vurdering af konsekvenserne for de enkelte offentlige sektorer.

Lovforslaget skønnes samlet at medføre væsentlige administrative lettelser for kommunerne. Særligt vil forlængelsen af den periode, hvori arbejdsgiverne er forpligtet til at udbetale dagpenge, indførelsen af samme beregningsgrundlag i hele dagpengeperioden, udvidelsen af offentlige arbejdsgivers forpligtelse med hensyn til udbetaling af syge- og barseldagpenge, beregningen af dagpenge til selvstændige erhvervsdrivende og forlængelse af venteperioden for nyansattes dagpengeberettigelse indebære administrative lettelser for kommunerne. Forslaget åbner så-

ledes betydelige muligheder for, at kommunerne kan afsætte væsentligt større ressourcer til det forebyggende og aktiverende arbejde.

De foreslåede klageregler vil medføre administrative lettelser for amsankenævnene og Den Sociale Ankestyrelse, idet disse instanser ikke længere skal træffe afgørelse om retten til ydelser efter loven. Socialstyrelsen, som fungerer som sekretariat for Dagpengeudvalget, vil få merarbejde som følge af forslaget om, at samtlige klager over retten til ydelser efter loven skal indbringes for Dagpengeudvalget.

Forslaget betyder merarbejde i Socialstyrelsen svarende til knap 12 årsværk, hvilket giver merudgifter til løn på ca. 3.200.000 kr. årligt. Herudover forventes merudgifter til drift og porto på ca. 1,5 mill. kr. årligt. Disse udgifter forventes modsvaret af tilsvarende besparelser i amsankenævnene.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Bestemmelsen svarer stort set til den gældende lovs § 1 og angiver, hvornår og af hvem, der kan udbetales dagpenge. Bestemmelsen om uarbejdsdygtighed som betingelse for ret til dagpenge under sygdom fremgår af § 5 og er derfor ikke medtaget her. Adgangen til dagpenge for personer, der udfører husligt arbejde i eget hjem, er udgået på grund af den hidtidige ringe tilslutning til ordningen. Dette skal også ses i forbindelse med de forbedringer af den medarbejdende ægtefælles adgang til dagpenge, der er sket gennem indførelse af en minimumsydelse til bl.a. denne gruppe.

I stk. 2 fastslås, at private arbejdsgivere skal betale dagpenge til ansatte i de første 2 uger af hver sygdomsperiode, mens offentlige arbejdsgivere som udgangspunkt skal betale dagpenge i hele ansættelsesperioden både under sygdom og barsel, jf. bemærkningerne til § 3. Arbejdsgiverens forpligtelse gælder kun så længe betingelserne for ret til dagpenge er opfyldt, jf. bl.a. bestemmelserne om varighedsbegrænsning i §§ 22 og 23. Kommunen udbetaler dagpenge i alle øvrige tilfælde, d.v.s. hvor der ikke er ret til dagpenge fra arbejdsgiveren, eller hvor denne ret er ophevet, samt dagpenge til selvstændige og dagpenge til privat ansatte ved graviditet, barsel og adoption efter bestemmelserne i kapitel 7.

Til § 2

I bestemmelsen fastsættes det grundlag, på hvilket der kan udbetales dagpenge. Dagpenge kan som hovedregel kun ydes til personer med enten lønindtægt eller selvstændig erhvervsindtægt. Dagpenge kan dog også ydes til personer, der ville have været beret-

tiget til arbejdsløshedsdagpenge, såfremt uarbejdsdygtigheden ikke var indtrådt, eller den pågældende ikke var fraværende på grund af fødsel eller adoption. Endelig kan der ydes dagpenge i stedet for uddannelses- eller iværksætterydelse efter lov om arbejdstilbud til ledige. Nærmere regler herom vil blive fastsat af socialministeren, jf. bemyndigelsen i stk. 2. Det er derimod ikke hensigten, at dagpenge skal udbetales i stedet for delpension, hvis delpensionisten er syg i mere end 13 uger. I stedet foreslås den forenkling, at udbetalingen af delpension fortsætter, så længe dagpenge kunne have været udbetalt, jf. nærmere herom det samtidig fremsatte forslag om ændring af delpensionsloven.

Til personer, der driver selvstændig erhvervsvirksomhed, ydes dagpenge på grundlag af den selvstændiges erhvervsindtægt. Reglerne vil i vidt omfang svare til de regler, der i dag gælder for beregning af dagpenge til selvstændige. Da beregning af dagpenge til selvstændige har medført en betydelig arbejdsmæssig belastning for kommunerne, foreslås dog et ændret dokumentationskrav for retten til dagpenge. Herom henvises til bemærkningerne til § 10, stk. 5.

I *stk. 2* bemyndiges socialministeren til at fastsætte regler om, hvad der skal betragtes som lønindtægt og som selvstændig erhvervsindtægt. Reglerne tænkes fastsat efter samme retningslinier som de i dag gældende regler, dog selvsagt tilpasset, at der som hovedregel skal regnes med aktuel indtægt, jf. bemærkningerne til § 9.

Det vil, som hidtil, som hovedregel være en betingelse, at kun indtægter, der er skattepligtige her i landet, berettiger til dagpenge. Socialministeren kan dog fastsætte regler om, at skattefrie indtægter kan berettige til dagpenge og om beskæring af dagpengeretten for personer, der har ret til dagpenge fra et andet land. Reglerne tænkes i det væsentlige fastsat efter samme retningslinier som i dag.

Til § 3

Bestemmelsen vedrører betingelserne for, hvornår lønmodtageres ret til dagpenge under sygdom fra *arbejdsgiveren* indtræder. Bestemmelsen erstatter gældende lovs § 3.

Det foreslås, som et generelt mindstekrav for overhovedet at opnå ret til dagpenge, at den pågældende har været beskæftiget i mindst 120 timer inden for de sidste 13 uger. Dette svarer til omkring 1/4 af fuld normal arbejdstid. Personer med ringere tilknytning til arbejdsmarkedet vil således ikke blive berettiget til dagpenge, hverken fra arbejdsgiveren eller kommunen. Forslaget er begrundet i hensynet til at undgå små og administrationskrævende udbetalinger i tilfælde, hvor indtjeningen ikke har været den pågæl-

dendes egentlige forsørgelsesgrundlag. Er den pågældende berettiget til arbejdsløshedsdagpenge, består retten til dagpenge dog, uanset minimumsbeskæftigelseskravet.

Retten til dagpenge fra arbejdsgiveren er afhængig af, om beskæftigelseskravet er opfyldt i forhold til den enkelte arbejdsgiver. Dagpengeretten indtræder derfor også tidligst 3 måneder efter ansættelsen hos den pågældende arbejdsgiver. Dette gælder dog ikke, hvis lønmodtageren tidligere har været ansat hos arbejdsgiveren. Her opnås ret til dagpenge fra arbejdsgiveren, hvis lønmodtageren inden for de sidste 3 måneder før fraværet har været beskæftiget i 120 timer hos den pågældende arbejdsgiver. Med forslaget tilsigtes det, at også de arbejdsgivere, der hovedsagelig beskæftiger vikarer, løsarbejdere m.v., vil komme til at udbetale dagpenge.

Under hensyn til at arbejdsgiveren efter de foreslåede regler som hovedregel kun kommer til at betale dagpenge, når arbejdsforholdet har en fastere karakter, foreslås det, at arbejdsgiveren altid skal betale dagpenge for de første 2 ugers fravær, uanset om ansættelsen ophører i denne periode. Dette gælder både for den private og den offentlige arbejdsgiver. Mens den private arbejdsgivers forpligtelse altid ophører efter de 2 uger, vil den offentlige arbejdsgiver herudover være forpligtet til at udbetale dagpenge, så længe ansættelsesforholdet består, medmindre dagpengeretten bortfalder efter reglerne om varighedsbegrænsning eller lønmodtagerens manglende opfyldelse af sine forpligtelser efter loven.

Til § 4

Bestemmelsen vedrører betingelserne for, hvornår retten til dagpenge fra *kommunen* indtræder. Bestemmelsen erstatter bl.a. gældende lovs § 18 om anmeldelse m.v., § 21 og § 23 om, at dagpenge som hovedregel udbetales på grundlag af den registrerede årlige indtægt, men kan beregnes efter særlige undtagelser, og mindstekravet for udbetaling af dagpenge i lovens § 24, stk. 4.

Det er herefter en betingelse for overhovedet at kunne modtage dagpenge, at den pågældende har været tilknyttet arbejdsmarkedet i de sidste 13 uger før fraværet. Betingelsen er opfyldt, hvis den pågældende enten har været i arbejde eller har modtaget dagpenge efter denne lov eller er berettiget til dagpenge efter arbejdsløshedslovgivningen.

Det er derudover en betingelse, at den pågældende enten har været i beskæftigelse i mindst 120 timer i denne periode eller har modtaget dagpenge efter denne lov eller er berettiget til arbejdsløshedsdagpenge eller uddannelses- eller iværksætterydelse.

Kommunen udbetaler ikke dagpenge, hvis lønmodtageren har ret til dagpenge fra en arbejdsgiver for samme periode og beskæftigelsesforhold. Opfylder lønmodtageren beskæftigelseskravet efter § 3, stk. 1, men ikke i forhold til en enkelt arbejdsgiver, udbetales dagpenge fra kommunen.

Nyuddannede, som ikke opfylder beskæftigelseskravet, men som har færdiggjort en uddannelse af mindst 18 måneders varighed inden for den sidste måned, har ret til dagpenge uden, at de opfylder beskæftigelseskravet, jf. stk. 1, nr. 3. Dette er også tilfældet for lærlinge med lærekontrakt og EFG-elever, som er i praktik hos en arbejdsgiver, jf. stk. 1, nr. 4, da disse 2 grupper har en fast tilknytning til arbejdsmarkedet.

Socialministeren bemyndiges efter *stk. 3* til at fastsætte regler om udbetaling af dagpenge. Der tænkes her især, som i dag, fastsat nærmere regler om dagpenge til nyansatte, men også generelt om indhentelse af oplysninger, tilrettelæggelse af udbetalingen m.v., både når udbetaling sker fra arbejdsgiveren og kommunen.

Endvidere tænkes der fastsat regler om, at perioder, hvori der er udbetalt godtgørelse for tabt arbejdsindtægt efter bistanstloven, skal betragtes som »døde perioder« i relation til udbetalingen af dagpenge.

Til § 5

Bestemmelsen erstatter bl.a. gældende lovs §§ 4, 8 og 17. Det fastslås som en hovedbetingelse for adgangen til dagpenge ved sygdom, at den pågældende er fuldt uarbejdsdygtig. Den dag, lønmodtageren igen er arbejdsdygtig, ophører retten til dagpenge derfor. Det er ikke fundet nødvendigt med en udtrykkelig bestemmelse herom som i gældende lovs § 8 og § 25.

Uarbejdsdygtigheden skal, som nævnt, skyldes sygdom. Efter gældende praksis er uarbejdsdygtighed i dagpengelovens forstand et relativt vidt begreb, idet det f.eks. omfatter en række tilfælde, hvor den pågældende ikke er egentlig syg, men fraværende fra arbejde på grund af lægeundersøgelser o.l. Det er ikke hensigten at ændre gældende praksis på disse punkter.

Socialministeren bemyndiges i *stk. 2* til at fastsætte regler om dagpenge under deltagelse i uddannelse og om nedsatte dagpenge ved delvis uarbejdsdygtighed. Sådanne regler vil blive fastsat i sammenhæng med regler om adgang til barseldagpenge under deltagelse i undervisning m.m., jf. bemyndigelsen i § 16, stk. 4.

Til § 6

Ved forslaget om anmeldelse af fravær til arbejds-

giveren tilsigtes ikke nogen ændring i forhold til gældende regler. Derimod er det fundet rimeligt at slække noget på kravet om anmeldelse af fravær til kommunen, da det sjældent vil være af betydning for kommunen at få hurtig meddelelse om sygdommen. Det foreslås derfor, at anmeldelse til kommunen blot skal ske inden 1 uge, efter fraværet er påbegyndt, eller arbejdsgiverens dagpengeudbetaling er ophørt. Det er dog hensigten at fastsætte nærmere regler om, at kommunen i særlige tilfælde kan forlange tidligere anmeldelse, jf. den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i § 7, stk. 3.

Til § 7

Efter gældende regler forekommer det ofte, at der allerede kræves lægeerklæring efter 4 dages sygdom og igen, hvis sygdommen trækker ud. 1. lægeerklæring udstedes ofte uden, at lægen har tilset den pågældende og udelukkende på basis af den syges egne udsagn. Ved forslaget søges anvendelsen af lægeerklæringer begrænset. Det findes således hensigtsmæssigt, at der ikke normalt kræves lægeerklæringer ved kortvarig sygdom, og ikke uden lægen har tilset den pågældende. Arbejdsgiveren eller kommunen kan dog altid forlange en lægeerklæring, såfremt de måtte ønske det. Erklæringen betales da af arbejdsgiveren, henholdsvis kommunen. I dag betales såvel 1. lægeerklæring som den fortsatte lægeerklæring af lønmodtageren selv.

Til § 8

I bestemmelsen fastsættes, hvornår retten til dagpenge bortfalder som følge af forhold, der skyldes lønmodtageren. Bestemmelsen erstatter bl.a. bestemmelser i gældende lovs §§ 5, 6, 7, 18 og 48.

I de situationer, der er nævnt i *stk. 1* og *2*, bortfalder retten til dagpenge i det hele taget, d.v.s. både fra *arbejdsgiveren* og *kommunen*. Det drejer sig om tilfælde, hvor den pågældende ikke vil modtage nødvendig behandling m.v. og tilfælde, hvor anmeldelses- og dokumentationskravene ikke opfyldes af lønmodtageren. Efter de gældende regler bortfalder arbejdsgiverens dagpengepligt for hele arbejdsgiverperioden, hvis fraværet ikke anmeldes rettidigt. I stedet kan lønmodtageren få udbetalt dagpenge fra kommunen. Det er ikke fundet rimeligt, at lønmodtageren altid kan få dagpenge, uanset om fraværet anmeldes rettidigt eller ej, og at den fulde dagpengeudgift overvælttes på det offentlige. Efter forslaget er derfor hverken kommunen eller arbejdsgiveren forpligtet til at udbetale dagpenge, så længe sygdommen ikke anmeldes. Derimod består forpligtelsen for begge fra 1. hele fraværsdag efter anmeldelsen af sygdommen. Der vil,

som idag, blive fastsat regler om, at dagpenge kan udbetales, selv om anmeldelse ikke indgives rettidigt, når særlige grunde f.eks. hospitalsindlæggelse, forskert vejledning m.v. taler for det.

I de situationer, der er nævnt i *stk. 4*, bortfalder retten til dagpenge fra *arbejdsgiveren*. Der er i disse situationer ikke tilsigtet nogen ændring af praksis i forhold til i dag.

Endelig er det i *stk. 5* foreslået, at retten til dagpenge fra en *privat arbejdsgiver* bortfalder, hvis lønmodtageren pådrager sig sygdommen eller kommer til skade under tjeneste, som er omfattet af lov om erstatning til skadelidte værnepligtige m.fl. Bestemmelsen har især betydning ved frivillig tjeneste i Hjemmeværnet eller Civildforsvaret. Det er ikke fundet hensigtsmæssigt, at risikoen påhviler arbejdsgiveren i disse situationer af hensyn til rekrutteringen til disse former for frivillig tjeneste. I modsætning til i dag foreslås det dog, at kun den private, og ikke den offentlige arbejdsgiver, fritages for forpligtelsen.

Til § 9

Det er, som nævnt i de almindelige bemærkninger, hensigten, at dagpenge skal ydes på samme grundlag, hvad enten udbetalingen sker fra arbejdsgiveren eller kommunen. Dagpenge vil derfor som hovedregel blive ydet på grundlag af den pågældendes aktuelle indtægt pr. time under fraværet og for den arbejdstid, den pågældende skulle have arbejdet. Hvis indtægten i det enkelte tilfælde er uegnet til beregning af dagpengenes størrelse, anvendes i stedet den gennemsnitlige indtægt pr. time inden for de seneste 4 uger før sygdommens indtræden. Nærmere regler herom og om dagpenge til personer med skiftende eller atypisk arbejdstid vil blive fastsat, jf. *stk. 6*. Kommunen vil dog få adgang til at fravige indtægtsgrundlaget, når dette har eller ville have ændret sig væsentligt, hvis ikke fraværet var indtrådt.

Som udgangspunkt for beregningen anvendes lønmodtagerens aktuelle timefortjeneste under fraværet. I modsætning til den gældende 90 pct's begrænsning svarer dagpengene således til den fulde indtjening - som den dog ikke kan overstige - men kun indtil et maksimum pr. time. Maksimum fastsættes svarende til det nugældende ugemaksimum på 2.397 kr., således at dette divideres med den normale overenskomstsmæssige arbejdstid i timer pr. uge, for tiden 38 timer (DA/LO-området). Timemaksimum vil således for tiden udgøre 63,08 kr. Maksimumbeløbet reguleres, som i dag, hvert år den 1. juli med en procent, der fastsættes på finansloven. I forbindelse med denne regulering bekendtgøres timemaksimum for det kommende år, d.v.s. at ved denne lejlighed indregnes eventuelle ændringer i arbejdstiden.

Afskaffelsen af 90 pct's begrænsningen vil være til fordel for de lavest lønnede. Indførelse af et timemaksimum i stedet for et maksimum pr. uge vil til gengæld betyde, at personer, der ikke har normal fuld arbejdstid, kan få mindre udbetalt i dagpenge i forhold til i dag.

Personer, der modtager arbejdsløshedsdagpenge ved fraværets påbegyndelse, skal for fremtiden efter forslaget altid modtage samme beløb i sygedagpenge, som de ville have været berettiget til, såfremt de ikke var blevet syge. Tilsvarende gælder for personer, der er berettiget til uddannelses- eller iværksætterydelse efter den særlige lovgivning herom og for personer, der er berettiget til kursusgodtgørelse efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser som erstatning for arbejdsløshedsdagpenge. For disse grupper kommer således også til at gælde, at den aktuelle indtjening danner grundlag for dagpengene.

Den gældende regel i lovens § 24, *stk. 5*, om nedsættelse af dagpengene, hvis den sikrede modtog visse former for anden hjælp som følge af sygefraværet, foreslås ikke opretholdt. Bestemmelsen har kun haft begrænset betydning, og det findes ikke rimeligt, at nogle, men ikke andre ydelser - som f.eks. social pension, understøttelser fra faglige kasser m.v. - kan bewirke nedsættelse af dagpengene. Derimod kan den samlede udbetaling af dagpenge efter de første 2 ugers fravær ikke overstige det maksimale beløb pr. uge, der er nævnt i *stk. 2*. Udbetales der dagpenge af flere offentlige arbejdsgivere, reduceres dagpengene forholdsmæssigt i hvert af forholdene. Udbetales der dagpenge både fra kommunen og en offentlig arbejdsgiver, supplerer kommunen kun op til maksimale dagpenge. Udbetales der løn, bortfalder dagpengene, i det omfang de ikke overstiger lønnen.

Det foreslås endelig, at socialministeren skal kunne fastsætte særlige regler om anvendelsen af den gennemsnitlige indtægt pr. time inden for de seneste 4 uger før sygdommen og, som idag, om beregningsperioden og om beregning af dagpenge til lønmodtagere, hvor dette beregningsgrundlag ikke kan anvendes.

Som hidtil tænkes bemyndigelsen i § 9, *stk. 6*, først og fremmest anvendt til at fastsætte nærmere regler for provisionslønnede, lønmodtagere med skiftende og uregelmæssig arbejdstid samt lønmodtagere, hvis arbejdsforhold midlertidigt afbrydes som følge af produktionsstop på grund af råvaremangel, vejrlig og lignende.

For provisionslønnede sker beregningen idag på grundlag af den ugentlige gennemsnitsindtægt inden for de sidste 9 måneder før sygdommens indtræden. Anvendes istedet det nu foreslåede beregningsgrundlag, vil dagpengene for denne gruppe kunne fastsæt-

tes med udgangspunkt i den gennemsnitlige ugentlige beskæftigelse i de seneste 9 måneder, hvorved den gennemsnitlige timefortjeneste fås. I de tilfælde, hvor den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid ikke kan godtgøres, foreslås, at beregningen sker med udgangspunkt i den beregningsregel, der idag er fastsat i ATP-loven for lønmodtagere med ukendt arbejdstid.

For lønmodtagere i arbejdsturnus med skiftende ugentlig arbejdstid er det tanken, at dagpenge til denne gruppe fortsat skal beregnes med udgangspunkt i de principper, der er fastlagt i Sikringsstyrelsens bekendtgørelse nr. 242 af 28. marts 1988, hvorefter sygedagpenge til disse grupper allerede i dag ydes efter en timeberegning.

For de øvrige nævnte grupper vil beregningen af dagpenge kunne ske med udgangspunkt i den gennemsnitlige ugeløn i de seneste 4 uger før sygdommens indtræden, eller eventuelt med udgangspunkt i en længere beregningsperiode.

Til § 10

Bestemmelsen vedrører selvstændige erhvervsdrivendes ret til dagpenge efter 3 ugers sygdom. Bestemmelsen erstatter blandt andet gældende lovs § 18, stk. 3.

Dog foreslås som et generelt mindste krav for overhovedet at opnå ret til dagpenge, at den pågældende udøver selvstændig erhvervsvirksomhed i væsentligt omfang. En tilsvarende betingelse er fastsat i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. Det vil være en betingelse for udbetaling af dagpenge, at de pågældende i mindst 6 måneder inden for de sidste 12 måneder, heraf også den seneste måned, før fraværet har været beskæftiget ved selvstændig virksomhed i væsentligt omfang, svarende til halvdelen af den fulde overenskomstmæssige arbejdstid på LO/DA-området. Det er ikke tanken, at kommunen skal føre nogen dyberegående kontrol hermed, men blot stikprøvevis, og hvor man finder særlig anledning hertil, skal undersøge om betingelserne er opfyldt. Der kan i denne forbindelse henvises til de tilsvarende erfaringer fra kommunernes kontrol af de selvstændiges opfyldelse af beskæftigelsesbetingelserne efter delpensionsloven.

For så vidt angår de foreslåede regler for anmeldelse af fravær til kommunen henvises til bemærkningerne til § 6.

I stk. 5 bemyndiges socialministeren til at fastsætte regler om fremgangsmåden for beregning af dagpenge på grundlag af arbejdsfortjenesten ved selvstændig virksomhed, herunder om anvendelse af indtægtsoplysninger fra skattevæsenet.

De hidtil gældende regler om beregning af dagpenge til selvstændige har givet anledning til administra-

tive problemer for de kommunale forvaltninger. Det foreslås derfor, at det stilles som en betingelse for retten til dagpenge, at der som hovedregel foreligger en årsopgørelse fra skattevæsenet. I medfør af bemyndigelsen vil der blive fastsat regler om, at dagpenge til selvstændige fremover skal beregnes på grundlag af årsopgørelsen for det seneste regnskabsår, eller – hvis der er bevilget udsættelse med indsendelsen af selvangivelsen – årsopgørelsen for det forudgående regnskabsår uden efterfølgende regulering i tilfælde af udsving i indtægten. I tilfælde af, at den selvstændige kun har udøvet selvstændig virksomhed i en kortere periode og derfor ikke har kunnet indgive selvangivelse som selvstændig, beregnes dagpengene på grundlag af enten den seneste selvangivelse som lønmodtager eller et revisor-attesteret regnskab, opgjort efter samme principper som skattevæsenets årsopgørelse. Det foreslåede dokumentationskrav for retten til dagpenge vil indebære en væsentlig administrativ lettelse for kommunerne.

Reglerne om uarbejdsdygtighed, afgivelse af lægeerklæring og bortfald af dagpenge for så vidt angår lønmodtageres ret til dagpenge under sygdom finder tilsvarende anvendelse.

Til kapitel 7

Reglerne om dagpenge under barsel m.v. foreslås med få undtagelser ikke ændret, bortset fra hvad der følger af de generelle ændringer i reglerne om arbejdsgivernes forpligtelser, beregning m.v. Bestemmelserne i §§ 11–19 svarer derfor i hovedsagen til de gældende bestemmelser med redaktionelle omskrivninger.

Til § 11

I bestemmelsen fastsættes, at barseldagpenge m.v. ydes af kommunen for ansatte hos private arbejdsgivere, mens ansatte hos offentlige arbejdsgivere modtager dagpenge fra arbejdsgiveren, hvis de opfylder beskæftigelsesbetingelserne i forhold til den offentlige arbejdsgiver. Forslaget er begrundet i de betydelige administrative lettelser, der opnås herved, jf. de almindelige bemærkninger.

Til § 12

Bestemmelsen vedrører adgangen til dagpenge under graviditeten og svarer til de hidtil gældende bestemmelser.

Til § 13

Bestemmelsen, der vedrører ret til dagpenge såvel for moderen som for faderen i de første 24 uger efter

fødslen, svarer til de hidtil gældende bestemmelser, dog med den ændring, at faderen har adgang til dagpenge i 2 samlede uger når som helst i 14 ugers perioden i modsætning til idag, hvor fraværet skal ske umiddelbart i tilknytning til fødslen eller barnets modtagelse i hjemmet.

Til § 14

Bestemmelsen vedrører adgangen til dagpenge ved adoption og svarer til de hidtil gældende bestemmelser.

Til § 15

Der foreslås visse udvidelser i forhold til de gældende regler om adgang til dagpenge i forbindelse med barnets sygdom. Efter de gældende bestemmelser er der mulighed for at udsætte dagpengeretten, hvis modtageren genoptager arbejdet i forbindelse med barnets indlæggelse på sygehus. Den resterende dagpengeperiode kan udnyttes, hvis barnet udskrives inden 9 måneder efter fødslen eller modtagelsen af barnet. Herudover består der en særlig ret for moderen til forlængelse af dagpengeperioden med op til 3 måneder, hvis barnet på grund af sygdom, for tidlig fødsel eller for lav fødselsvægt er indlagt på sygehus i forlængelse af fødslen. Denne ret til forlængelse gælder ikke for adoptanter, og reglen har i øvrigt givet anledning til fortolkningstvivl og dermed uensartet administrativ praksis.

På denne baggrund foreslås det, at reglerne forenkles og forbedres således, at der både ved fødsel og adoption er ret til at forlænge dagpengeperioden med op til 3 måneder, blot barnet indlægges på sygehus inden for den normale dagpengeperiode på 24 uger efter fødslen eller modtagelsen. Retten til forlængelse er betinget af, at arbejdet ikke genoptages og gælder ikke for de 2 uger faderen - eller ved adoption den adoptionssøgende - har ret til dagpenge samtidig med moderen (den anden adoptionssøgende). Reglen om ret til udsættelse af dagpengeretten, når arbejdet genoptages, opretholdes uforandret.

Til § 16

Reglen i *stk. 1* svarer til den gældende bestemmelse, mens der i *stk. 2* og *3* er foreslået den udvidelse, at der kan ydes barseldagpenge ved deltagelse i undervisning af begrænset omfang.

Dels skal der kunne ydes dagpenge ved deltagelse i fritidsundervisning af begrænset omfang, f.eks. nogle få timer om ugen, når dette ikke strider mod hensynet til barnet. Dels er det tanken, at der skal være adgang til at deltage i meget kortvarig undervisning eller ek-

samen med erhvervsmæssigt formål, mod at dagpengene for den pågældende periode bortfalder. Det vil dog også her være en betingelse, at deltagelsen ikke strider mod formålet med orloven, herunder først og fremmest hensynet til barnet. Det foreslås, at socialministeren fastsætter de nærmere regler, jf. forslaget til *stk. 4*.

Til § 17

Bestemmelsen, der erstatter gældende lovs §§ 34 og 35, medfører, at der er ret til barseldagpenge m.v. efter samme betingelser til forudgående beskæftigelse, som gælder efter § 4 og § 10, *stk. 2*, for så vidt angår ret til dagpenge under sygdom. Nyuddannede, som ikke opfylder disse beskæftigelseskrav, men som har færdiggjort en uddannelse af mindst 18 måneders varighed inden for den sidste måned, har ligeledes ret til dagpenge, jf. gældende lovs § 35. Betingelsen i den gældende lovs § 35 om medlemskab af en anerkendt arbejdsløshedskasse er dog ikke medtaget.

Til § 18

Det foreslås, at dagpenge beregnes på samme måde som efter § 9 om beregning af sygedagpenge. Reglen i § 9, *stk. 4*, finder dog anvendelse ved enhver udbetaling af barseldagpenge d.v.s. fra første fraværsdag. Ligeledes kan indtægtsgrundlaget fraviges efter de regler, der bliver fastsat i medfør af § 9, *stk. 6*, bl.a. i tilfælde, hvor der ikke foreligger nogen forudgående indtjening. For selvstændige erhvervsdrivende beregnes dagpenge efter § 10, *stk. 3*.

Til § 19

Reglen svarer, for så vidt angår anmodning om dagpenge fra kommunen, til den gældende bestemmelse. Med hensyn til dagpenge fra den offentlige arbejdsgiver er det fundet rimeligt, at anmodning skal indgives i forbindelse med fraværets påbegyndelse. Der skal i denne forbindelse erindres om, at lønmodtageren under alle omstændigheder har pligt til at varsle sit fravær over for arbejdsgiveren, jf. reglerne i barselorlovsloven.

Til § 20

Bestemmelsen svarer stort set til de gældende regler om den frivillige sikring efter den seneste ændring af dagpengeloven, hvor der indførtes en minimumsydelse til selvstændige erhvervsdrivende, der er anmeldt forsikringsordningen. Minimumsydelsen, der svarer til $\frac{1}{3}$ af det beløb, der er nævnt i § 9, *stk. 2*, dækker såvel de første 3 uger, som forsikringen dækker, som de efterfølgende sygeuger samt fravær som følge

af barsel og adoption. Minimumsydelsen udbetales uafhængigt af den selvstændiges hidtidige indtægt, hvorfor indtægtskontrol er uforuden.

Er der tegnet forsikring for det beløb, der er nævnt i § 9, stk. 2, kan dagpengene udgøre et højere beløb end minimumsydelsen, såfremt den selvstændige dokumenterer, at indtægten berettiger til det. Den selvstændige kan dog ikke i medfør af forsikringen få udbetalt et højere beløb end det beløb, der er nævnt i § 9, stk. 2.

I stk. 5 bemyndiges socialministeren til at fastsætte regler om den frivillige sikring. Blandt andet vil der blive fastsat yderligere regler om ventetid for optagelse samt om kronisk og langvarigt syges adgang til forsikringsordningen. Om selvstændiges ret til dagpenge henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Til § 21

Bestemmelsen svarer til gældende lovs §§ 38 og 39.

Til § 22

Bestemmelsen erstatter gældende lovs § 25. Det er ikke fundet nødvendigt - som i den gældende lovs § 25, stk. 1, - at medtage en bestemmelse om, at dagpengene ophører, når den sikrede er arbejdsdygtig.

Efter de gældende regler ophører dagpengeretten, når der i de forudgående 36 kalendermåneder fra kommunen er ydet dagpenge eller refusion for dagpenge for mere end 91 uger.

Den almindelige varighedsbegrænsning foreslås i *stk. 1* skærpet således, at retten til dagpenge ophører, når der er udbetalt dagpenge eller refusion for dagpenge for mere end 52 uger i de 18 forudgående kalendermåneder. Begrundelsen herfor er, at dagpenge er en korttidsydelse, der ikke har til formål at sikre modtageren varig forsørgelse. Samtidig bør dagpengesystemet ikke vanskeliggøre den sikredes tilbagevenden til arbejdsmarkedet eller de nødvendige behandlings- eller revalideringsinitiativer for at opnå en sådan tilbagevenden.

Der bør derfor ikke ydes dagpenge i tilfælde, hvor der ikke er udsigt til tilbagevenden til arbejdsmarkedet, eller sygdommen er af en sådan karakter, at der vil være grundlag for at rejse en pensionsansøgning.

Afkortningen af udbetalingsperioden bør efter Regeringens opfattelse knyttes sammen med en øget indsats med henblik på dagpengemodtagerens tilbagevenden til arbejdsmarkedet. Regeringen fremsætter derfor forslag om en fast revalideringsydelse, der i hvert fald ikke stiller modtageren dårligere økonomisk end ved at modtage sygedagpenge.

Dagpengeudbetalingen skal efter forslaget kunne fortsætte, hvis det må betragtes som overvejende

sandsynligt, at der vil blive iværksat revalidering. Herved tilsigtes, at den sikrede ikke skal overgå til f.eks. kontanthjælp efter bistandsloven i en periode, indtil betingelserne for revalideringsydelsen er opfyldt. Af administrative grunde er det også hensigtsmæssigt at undgå overgang til beregning af en ydelse efter et andet regelsæt.

Dagpengeudbetalingen skal også kunne fortsætte i de tilfælde, hvor uarbejdsdygtigheden skyldes ventetider i sundhedssektoren. Der kan f.eks. være tale om, at en person venter på en øjen- eller hofteoperation, og hvor det må antages, at pågældende efter operationen og en passende rekonvalescens- eller genoptræningsperiode vil blive arbejdsdygtig påny.

Efter bemyndigelsesbestemmelsen i *stk. 2* vil der blive fastsat regler om forlængelsen af dagpengeudbetalingen til alvorligt syge personer - f.eks. personer, der lider af en uhelbredelig kræftlidelse.

Efter *stk. 3, nr. 1*, medregnes ikke de dage, for hvilke der er udbetalt dagpenge eller løn fra arbejdsgiveren eller kommunen i de første 2 uger af fraværperioden ved sygdom. Dette gælder uanset, om der er tale om private eller offentlige arbejdsgivere og uanset, om der er tale om lønmodtagere eller selvstændige erhvervsdrivende. Bestemmelsen må ses i sammenhæng med den periode, som private arbejdsgivere skal betale dagpenge i, jf. lovforslagets § 1.

Stk. 3, nr. 2, svarer til gældende lovs § 25, stk. 3, nr. 4.

I *stk. 4* foreslås det som betingelse for generhvervelse af retten til dagpenge, når denne er opbrugt i en sammenhængende periode, at den sikrede skal godtgøre at have været arbejdsdygtig i en periode på 13 uger. Begrundelsen for, at det foreslås, at arbejdsdygtigheden skal have strakt sig over en vis periode, er, at det ikke findes rimeligt, at et helt kortvarigt arbejdsforhold f.eks. en praktikplads eller lignende kan bevirke, at der påny kan udbetales dagpenge.

Til § 23

Bestemmelsen erstatter gældende lovs § 26 og vedrører den særlige varighedsbegrænsning for personer, der er fyldt 67 år, modtager førtids- eller folkepension eller er berettiget hertil af helbredsmæssige grunde.

Ligesom efter de hidtidige regler ophører retten til dagpenge efter *stk. 1*, når der er udbetalt dagpenge eller løn under sygdom for mere end 13 uger i de 12 forudgående kalendermåneder. Varighedsbegrænsningen gælder også, når der udbetales forskud på pension. Det er den faktiske udbetaling af forskud, der er afgørende. Selve spørgsmålet, om der skal udbetales forskud eller ej, afgøres efter pensionslovens regler.

Ved den foreslåede ændrede formulering af stk. 1 tilsigtes ikke realitetsændringer.

Stk. 2 fastslår på tilsvarende måde som gælder for den almindelige varighedsbegrænsning, jf. forslagets § 22, stk. 3, at de 2 første uger af fraværperioden ved sygdom og perioder, hvori der er udbetalt dagpenge eller løn i anledning af graviditet, barsel eller adoption, ikke medregnes i dagpengeperioden.

Stk. 3 svarer til gældende lovs § 26, stk. 3. Efter forslaget er minimumskravet til størrelsen af den dagpengegivende indtægt dog bortfaldet.

Efter *stk. 4* kan der ikke udbetales dagpenge fra den første i måneden efter det fyldte 70. år. Begrundelsen for at afskære personer, der er 70 år eller derover, fra retten til dagpenge er, at denne persongruppe efter lov om social pension har ret til folkepensionens grundbeløb uafhængig af eventuelle indtægter. Vanskeligt stillede folkepensionister har herudover mulighed for at få pensionstillæg/personlige tillæg. Denne persongruppe er således i forvejen sikret et forsørgelsesgrundlag.

Stk. 5 svarer til gældende lovs § 49.

Bemyndigelsesbestemmelsen i *stk. 6* tænkes anvendt således, at der fortsat skal være mulighed for, at kommunen i særlige tilfælde kan forlænge dagpengeperioden for personer under 70 år, jf. Sikringsstyrelsens bekendtgørelse nr. 956 af 30. december 1986 om forlængelse af dagpengeperioden.

Der er ikke medtaget en bestemmelse, svarende til den gældende lovs § 26, stk. 5, om fradrag for dagpenge i den sociale pension. Bestemmelsen har voldt betydelige administrative problemer i praksis, og der vil evt. i forbindelse med pensionsberegningen kunne tages højde for udbetalte dagpenge.

Til § 24

Bestemmelsen svarer til gældende lovs § 47. Der er ikke ved den foreslåede formulering tilsigtet realitetsændringer. På grund af den foreslåede nedsættelse af antallet af uger, hvori der kan ydes dagpenge, må kommunerne på et tidligere tidspunkt end efter de gældende regler tage stilling til revalideringsmuligheder m.v.

Efter *stk. 2* foreslås det som noget nyt, at offentlige arbejdsgivere skal indberette sygdomstilfælde til kommunen senest, når sygdommen har varet i 3 måneder. Forslaget skal ses i lyset af, at offentlige arbejdsgivere yder dagpenge i hele ansættelsesperioden, jf. dog forslagets §§ 22 og 23. Ved indberetningspligten sikres det, at kommunen får mulighed for at iværksætte den fornødne dagpengeopfølgning. I *stk. 3* foreslås det som noget nyt, at socialministeren får bemyndigelse til at fastsætte bindende regler om opfølgningen af de langvarige dagpengetilfælde.

Til § 25

Bestemmelsen svarer stort set til gældende lovs § 40, bortset fra at det nu foreslås, at offentlige arbejdsgivere afholder udgifterne til dagpenge i hele ansættelsesperioden både under sygdom og barsel, sålænge betingelserne for ret til dagpenge er opfyldt, jf. bemærkningerne til § 1, stk. 2. Bestemmelsen skal endvidere ses i sammenhæng med § 30, hvorefter kommunerne som hidtil modtager delvis refusion fra staten for udgifterne til dagpenge.

Til § 26

Bestemmelsen svarer stort set til gældende lovs § 27. Som hidtil er også persongrupper, der har ret til løn under sygdom - funktionærer m.fl. - omfattet af dagpengeordningen. Disse persongrupper har derfor som hidtil i princippet ret til dagpenge fra det offentlige efter de første 2 uger af hver sygdomsperiode. Når en privat arbejdsgiver yder løn under sygdom ud over denne periode, indtræder arbejdsgiveren i den sikredes ret til dagpenge fra kommunen vedrørende samme arbejdsforhold. Arbejdsgiverens ret kan dog ikke udgøre et større beløb end den løn, der er udbetalt for samme tidsrum.

Efter *stk. 3* fastsættes regler om anmeldelse af lønmodtageres sygefravær og om anmeldelse af refusionskrav. Som hidtil tænkes der efter denne bemyndigelse fastsat nærmere regler om visse formkrav til anmeldelsen, herunder om, at anmeldelsen skal indgives inden en vis frist.

Til § 27

Bestemmelsen erstatter gældende lovs § 11 og § 41, stk. 2, 1. pkt. Bestemmelsen indebærer, at private arbejdsgivere efter nærmere regler, der vil blive fastsat af socialministeren - som hidtil gennem tegning af en forsikring - vil have mulighed for at udjævne de økonomiske virkninger af tilfældige udsving i sygeligheden i virksomheder med forholdsvis få ansatte. Derfor vil ordningen, som idag, kun være åben for arbejdsgivere, hvis udgifter til lønninger i kalenderåret forud for tilmeldingen til forsikringen er under en fastsat grænse.

Lønsumsgrænsen for optagelse er for tiden fastsat til 3.727.000 kr., svarende til ca. 20 fuldtidsbeskæftigede.

Bidraget til forsikringsordningen er idag fastsat således, at det skønnes at dække samtlige udgifter ved ordningen.

For den enkelte arbejdsgiver beregnes bidraget som en procentsats af arbejdsgivernes samlede lønudgift i forsikringsåret.

For den del af lønudgiften, der for tiden udgør indtil 843.000 kr., udgør bidraget kun halvdelen af den beregnede dækningsprocent.

Det foreslås, at den nuværende præmiedifferentiering ophæves, og at præmien fremover fastsættes således, at bidragsdækningen på 50 pct. af udgifterne til ordningen omfatter samtlige de arbejdsgivere, der opfylder betingelserne for optagelse i ordningen.

Med denne udvidelse og af hensyn til ønsket om en forenkling af den kommunale administration foreslås samtidig, at arbejdsgiverne forestår beregningen og udbetalingen af dagpenge til de sikrede og herefter anmoder kommunen om refusion af de udlagte beløb.

Forslaget skal endvidere ses i sammenhæng med forslagene om, at arbejdsgiverne fremover som hovedregel alene skal betale dagpenge, når arbejdsforholdet har en fastere karakter samt de foreslåede forenklinger, herunder af beregningsreglerne, som også vil indebære betydelige lettelser for arbejdsgiverne, jf. bemærkningerne til § 3 og § 9.

Til § 28

Bestemmelsen svarer stort set til gældende lovs § 12. Dog foreslås det, at arbejdsgiveren fremover forestår beregningen og udbetalingen af dagpenge til de sikrede og herefter anmoder kommunen om refusion. Forslaget er begrundet i de betydelige administrative lettelser, der herved opnås, jf. de almindelige bemærkninger og bemærkningerne til § 27.

Til § 29

Bestemmelsen erstatter gældende lovs § 41.

Til § 30

Reglen svarer til gældende lovs § 42.

Til § 31

Bestemmelsen erstatter gældende lovs § 15, stk. 1, og fastslår, at det er kommunen, der træffer afgørelse også i de tilfælde, hvor arbejdsgiveren helt eller delvis undlader at betale dagpenge. Hvis kommunen skønner, at arbejdsgiveren har pligt til at betale dagpenge eller, at grunden til den manglende udbetaling af dagpenge skyldes manglende betalingsevne, skal kommunen udbetale forskud på dagpengene.

I stk. 2 foreslås det, at kommunen får mulighed for at inddrive forskudsvis udbetalte dagpenge ved udlæg. En tilsvarende adgang gælder, når sagen har været indbragt for Dagpengeudvalget, jf. forslaget § 32, stk. 3.

Til § 32

Bestemmelsen erstatter gældende lovs §§ 14, 15, stk. 2, og 54 (bortset fra stk. 3). Efter de gældende regler indbringes sager om ret til dagpenge i arbejdsgiverperioden for Dagpengeudvalget, som har den endelige administrative afgørelse. Sager om dagpenge fra kommunen indbringes for amsankenævnet, der er den sidste klageinstans. Den Sociale Ankestyrelse kan dog optage amsankenævnets afgørelser til behandling, når Ankestyrelsen skønner, at sagen er af principiel betydning.

Det har i praksis vist sig, at denne opdeling er administrativt uhensigtsmæssig, idet der forekommer tilfælde, hvor der hersker tvivl om, hvorvidt en kommunal afgørelse efterfølgende skal behandles af amsankenævnet eller Dagpengeudvalget, ligesom der kan forekomme tilfælde, hvor Dagpengeudvalget og amsankenævnet kommer til at træffe afgørelse i den samme sag.

Det foreslås derfor, at det altid er kommunen, der træffer afgørelse som første instans og, at kommunens afgørelser altid skal indbringes for Dagpengeudvalget, som har den endelige administrative afgørelse i sagen.

Herved opnås, at det er kommunen, som er det organ der er nærmest på borgeren, der træffer afgørelsen i første instans, og at den arbejdsmarkedsmæssige ekspertise i dagpengesystemet, som hovedorganisationerne i dag repræsenterer i Dagpengeudvalget, fortsat kan udnyttes i forbindelse med behandlingen af klagesager. Forslaget er også i overensstemmelse med Regeringens generelle overvejelser om et forenklet klagesystem, hvorefter der kun skal være én klagemulighed.

Til § 33

Bestemmelsen erstatter gældende lovs § 14, stk. 2-4 om Dagpengeudvalgets sammensætning. På baggrund af, at Dagpengeudvalget efter forslaget § 32 skal være ankeinstans i sager efter loven, herunder om sager, hvor der er udbetalt dagpenge fra kommunen, foreslås udvalget udvidet med en repræsentant, der repræsenterer kommunerne, således at udvalget kommer til at bestå af 4 medlemmer i stedet for 3.

Af hensyn til muligheden for stemmelighed, når udvalget består af 4 medlemmer, foreslås det, at formandens stemme tillægges afgørende betydning i denne situation, jf. stk. 2.

Efter stk. 3 kan socialministeren bemyndige udvalget til efter nærmere regler at henvise utvivlsomme sager til formandens afgørelse. Forslaget er et led i Regeringens afbureaukratiseringsbestrebelselser, og skal ses i lyset af det øgede antal sager, som Dagen-

F. t. l. om dagpenge ved sygdom eller fødsel

geudvalget vil komme til at behandle. Der vil blive fastsat nærmere retningslinier i udvalgets forretningsorden om afgrænsningen af sager, der kan henvises til formandens afgørelse.

Til § 34

Efter de gældende regler skal uenighed mellem kommunerne om deres forpligtelser efter loven indbringes for amsankenævnet (i Københavns og Frederiksberg kommuner for Den Sociale Ankestyrelse), jf. § 54, stk. 3. Da amsankenævnet efter forslaget ikke længere skal være ankeinstans foreslås det, at uenighed mellem kommunerne for fremtiden skal afgøres af Den Sociale Ankestyrelse.

Til § 35

Bestemmelsen erstatter blandt andet den gældende lovs § 43. Det foreslås, at det præciseres, at kommunen er den almindelige forvaltningsmyndighed efter loven. I overensstemmelse med, hvad der i øvrigt gælder på det sociale område, er kommunalbestyrelsen den myndighed, der varetager administrationen, medmindre andet er bestemt.

Til § 36

Bestemmelsen svarer til den gældende lovs § 52 med den tilføjelse, at der også kan fastsættes regler om, at offentlige arbejdsgivere har pligt til at levere statistiske oplysninger.

Til § 37

Bestemmelserne svarer til den gældende lovs § 50.

Til § 38

Bestemmelsen svarer stort set til den gældende lovs § 56 med den stramning, der følger af den udvidede forpligtelse for offentlige arbejdsgivere.

Til § 39

Bestemmelsen erstatter den gældende lovs § 51 og § 57. Samtidig er bestemmelsen om, at krav på ydelser efter loven ikke kan gøres til genstand for udlæg eller anden retsforfølgning dog modereret, således at der efter 3 måneder fra den dag, hvor ydelserne kunne kræves udbetalt, kan ske udlæg eller anden retsforfølgning.

Bestemmelsen i den gældende lovs § 51 om at udbetalingen af dagpenge fra kommunen ikke kan danne grundlag for regreskrav imod en skadevolder er udeladt. Herefter er det op til kommunen, om den øn-

sker at gøre regreskrav gældende overfor en skadevolder.

Til § 40

Bestemmelsen svarer til den gældende lovs §§ 45 og 46.

Til § 41

Bestemmelsen erstatter den gældende lovs § 58.

Til § 42

Til stk. 1. og 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 2. april 1990, da denne dato er en mandag, og omregning af dagpenge i praksis finder sted om mandagen. Ved fravær på grund af barsel eller adoption er det afgørende, om fødslen eller modtagelsen af barnet har fundet sted den 2. april 1990.

For de personer, der har flere beskæftigelsesforhold, er det af administrative grunde fundet hensigtsmæssigt at lade det først indtrådte fravær være afgørende for, om fraværet i relation til samtlige arbejdsforhold skal omfattes af de nye regler.

Lov nr. 271 af 3. maj 1989 vedrører indførelse af en minimumsydelse til selvstændige erhvervsdrivende til ikrafttræden den 1. januar 1990. Det foreslås, at indførelsen udskydes til ikrafttræden den 2. april 1990 samtidig med den nye dagpengelov.

I forbindelse med indførelse af en minimumsydelse til selvstændige erhvervsdrivende skal der fastsættes nye regler om den frivillige sikring, herunder om ventetid for optagelse i forsikringen, om beregning af dagpenge samt om forudgående beskæftigelse i den selvstændige virksomhed.

Efter vedtagelsen af den nye dagpengelov skal der igen udarbejdes nye regler om den frivillige sikring, herunder om det foreslåede dokumentationskrav samt om kronisk syges adgang til ordningen. Det antages at skabe for stor usikkerhed på området, hvis der med ganske få måneders mellemrum ændres i reglerne.

Til stk. 3

For at indføre en vis ligestilling for de personer, der ved lovens ikrafttræden har modtaget dagpenge efter de hidtil gældende regler, foreslås som en overgangsregel, at dagpenge, der er ydet efter de hidtil gældende regler i et vist omfang får indflydelse på den periode, hvori der kan ydes dagpenge.

Da det ikke findes rimeligt eller administrativt hensigtsmæssigt, at der i en længere periode efter denne lovs ikrafttræden skal gælde forskellige regler

med hensyn til den periode, hvori der kan udbetales dagpenge, foreslås det, at § 22 får virkning for sygdomstilfælde, der indtræder den 1. oktober 1989 eller senere. For sygdomstilfælde, der er indtrådt før den 1. oktober 1989, foreslås det, at dagpengeretten ophører senest den 30. september 1990, såfremt der på dette tidspunkt er ydet dagpenge for mere end 52 uger – ud over en periode på 2 uger – inden for de seneste 18 måneder. Dagpengeperioden skal dog kunne forlænges, jf. § 22, stk. 1, og efter de regler, der vil blive fastsat i medfør af forslaget § 22, stk. 2. Kommunerne bør i forbindelse med overgangsreglen anvende en lempelig fortolkning m.h.t. forlængelsesmulighederne.

Overgangsreglen skal også ses i lyset af det samtidige hermed fremsatte lovforslag om en fast revalideringsydelse, som foreslås til ikrafttræden den 1. oktober 1990.

Til stk. 4

Efter de hidtil gældende regler indtræder retten til dagpenge efter den frivillige sikring 3 måneder efter, at der er fremsat anmodning om optagelse i forsikringsordningen. Som følge af at selvstændige, der er tilmeldt den frivillige sikring, for fremtiden altid vil være berettiget til en minimumsydelse på $\frac{1}{3}$ af det beløb, der er nævnt i § 9, stk. 2, vil det i medfør af befyndelsen i § 20, stk. 5, blandt andet blive fastsat, at retten til dagpenge i medfør af den frivillige sikring indtræder 6 måneder efter anmodning om optagelse. Stk. 4 sikrer, at selvstændige, der tilmelder sig forsikringsordningen inden 3 måneder efter lovens ikrafttræden, i lighed med i dag, vil kunne opnå ret til dagpenge efter 3 måneders ventetid.

Til stk. 5

Det findes rimeligt, at de lempelser, der i forhold til de hidtil gældende regler, foreslås indført med hensyn til, hvad den sikrede må foretage sig, uden at retten til barseldagpenge fortabes, får virkning også for de personer, der har født eller adopteret et barn før lovens ikrafttræden.

Til stk. 6

For at sikre at de personer, der ved lovens ikrafttræden har modtaget dagpenge før fødslen, ikke går ned i ydelse, foreslås det, at disse personer får ret til at modtage dagpenge med mindst det samme beløb, som de var berettiget til efter de hidtil gældende regler, selv om fødslen først finder sted efter lovens ikrafttræden.

Til stk. 7

Efter forslaget skal også beskæftigelsesperioder, der ligger forud for lovens ikrafttræden, medregnes, når kommunen skal tage stilling til, hvorvidt beskæftigelseskravet er opfyldt i det enkelte tilfælde.

Til stk. 8

Det foreslås, at de nye ankeregler finder anvendelse på afgørelser, der er truffet efter denne lov. Afgørelser vedrørende fravær, hvor første fraværsdag er før lovens ikrafttræden, foreslås afgjort efter de hidtil gældende klageregler.

Det allerede eksisterende Dagpengeudvalg skal efter forslaget suppleres med et kommunalt udpeget medlem. Dette medlem deltager i behandlingen af sager, der er omfattet af lovforslaget. Det kommunale medlem af Dagpengeudvalget deltager således ikke i de sager, der afgøres efter de hidtil gældende anke-regler.

Til stk. 9

Det foreslås, at det eksisterende Dagpengeudvalg fortsætter funktionsperioden ud, dog således at udvalget suppleres med det kommunalt udpegede medlem, når sager efter denne lov behandles.

Til stk. 10

Der vil efter lovens ikrafttræden være behov for, at der foretages en halvårlig regulering af de dagpenge-givende indtægter for de dagpengemodtagere, som ikke omfattes af denne lov.

Til § 43

Bestemmelsen svarer til den gældende lovs § 67.